SANDARA
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS
Prenumerata metams:
Amerikoje $2.50
Kanadoje ir Lietuvoje $3.00
Pusei metų:
Amerikoje $1.25
Kanadoje ir Lietuvoj $1.50
Skelbimų kainas klauskite laišku.
"SANDARA"
327 E St., So. Boston, Mass.
Telephone So. Boston 2408.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

SANDARA
LITHUANIAN WEEKLY
Published by Lithuanian National League of America.
Consisting of 85 Branches, Located in all largest cities of the U. S. A. Represents over 10,000 Lithuanians in the City of Boston and about 700,000 in the United States.
"SANDARA"
327 E St., So. Boston, Mass.
KAINA 5 CENTAI.

No. 35 | So. Boston, Mass. Rugsėjo-Sept. 2 d., 1926 m. | Metas XIII

5-tas Amerikos Lietuvių Visuotinas Seimas

Labai Pasekmingai Pavyko

ATSTOVŲ DALYVAVO APIE 200.

Pravedė daug svarbių tarimų.

PHILADELPHIA, Pa. ("S." kor.) Penktasis Amerikos Lietuvių Visuotinas Seimas, rugpučio 30 ir 31 dienose pavyko labai puikiai. Jo iškilmingame bankiete dalyvavo apie 400 svečių, kurių tarpe didelė dalis Amerikos lietuvių inteligentijos, laikraštininkų, gerb. Lietuvos atstovas K. Bizauskas, konsulas P. Žadeikis ir kiti žymūs svečiai.

Gi koncertas taipgi pavyko gerai. Lietuvos ir Amerikos lietuvių artistai ir artistės davė tokį programą, kurį girdėję niekuomet nepamirš.

Seimo posėdžiai ėjo gana pasekmingai ir slandžiai. Suvažiavę apie 200 atstovų rimtai ir pasekmingai svarstė svarbiuosius klausimus, kurie paliečia Lietuvą ir Amerikos lietuvius. Galime drąsiai pasakyti, kad šis Seimas įneš daug naujos gyvybės Amerikos lietuvių gyvenime, sustiprins čionaitines nykstančias lietuvių spėkas ateities darbams. Platesnį Seimo eigos aprašymą talpinam 4 puslapyje. Sekančiuose "Sandaros" numeriuose parašysime plačiau.

"LIETUVIŲ DIENA" BE KAZIMIERO.

PHILADELPHIA. — Daugelis tukstančių lietuvių pereitą subatą suvažiavo Philadelphijon dalyvauti Sesqui Centenial parodoj, kur du žymūs įvykiai laukė jų, butent, Visuotinas Lietuvių Seimas ir Lietuvių Diena.

Specialiai traukiniai lietuvius atvežė iš New Yorko, Chicagos, Pittsburgho, Washingtono, ir du laivai iš Bostono.

Taipgi atvyko specialė lietuvių delegacija su Lietuvos atstovus Amerikai, gerb. K. Bizausku, kurį pasitinkant šuviai iš penkiolikos kanuolių griausmingai reiškė pasveikinimą.

Bostono Advertiserio pranešimu, tą dieną buvo Lietuvių paroda, kurioje dalyvavę virš 5,000 lietuvių.

Gi kai kurie klerikalų laikraščiai rašo, kad parodoje dalyvavo apie 25,000 lietuvių, tas ne teisybė. Demonstruojančių gatvėmis, imant su parengtais flotais galėjo buti ne daugiau tarp 1000 ir 1500. Gi auditorijoje, kur buvo programas, galėjo dalyvauti tarp penkių ir šešių tukstančių. Pati demonstratyvė paroda buvo skystokas. Kazimiero nesimatė, reiškia apseita ir be "Lietuvos patrono". Kai kurie flotai buvo vidutiniai parengti, gi kiti tai veik jokio įspudžio nedaranti. Kai ant kurių flotų buvo sustatytos moterėlės su ražančiais ir maldaknygėmis rankose bei kunigai. Iš Lietuvos istorijos butų buvę galima labai daug kas parodyti, jeigu paroda butų rengta bendromis spėkomis visų lietuvių. Gi dabar, kada klerikalai griežtai laikėsi vienpusiškumo, tai lietuviai, kur kalbama abelnai apie visus lietuvius, svetimtaučių akyse įspudžio nepadarė.

Auditorijoj irgi nebuvo geros tvarkos. Programas butų neprastas, jei butų buvęs tvarkingai vedamas. Gi prie tokios tvarkos koki buvo, tai skaitlingoje publikoj pasidarė pakrikimas ir nesulaukus programo pabaigos publika išsiskirstė net nei Lietuvos Himno nesugiedojus. Savaimi aišku, jeigu publika išsiskirstė programui nepasibaigus, tai programas jos nežavėjo.

Darbo Diena.

Apvaikščiojimą šios dienos pradėjo Amerikos Darbo Federacija, kurią Samuel Gompers įsteigtė 1881 metuose. Draugystė bandė pritraukti visus darbinikus į vieną organizaciją. Galų gale, Federacija pavirto darbininkų stipriausia organizacija. Federacija bandė New Yorko legislaturoj įvesti paskyrimą rugsėjo mėnesio pirmo pirmadienio legališka šventė. Bet Oregon buvo pirmiausia valstybė priimti Darbo Dieną kaipo legališką šventę, tą darydama 1877 metuose. Neužilgo Colorado sekė Oregon, tų pavyzdį sekė New Jersey, New York ir Massachusetts, priimdamos įstatymą 1887 metuose. Visos kitos valstybės, apart Wyoming apvaikščiojo Darbo Dieną, ir pirmas rugsėjo mėnesio pirmadienis tapo tautiška šventė.

FLIS.

Pakorė Turkijos Ministerius

KONSTANTINOPOLIS. Keturi žymūs Unionistai, pasmerkti mirtin už suokalbiavimą nužudyti Turkijos prezidentą Mustapha Kemal Pašą, tapo pakarti pereitos seredos naktį. Pakartieji buvo žymūs vyrai, vienas buvęs finansų ministeris Djavid Bey, kitas apšvietos ministeris Dr. Nazim Bey. Kiti gi visi buvo žymesni Unionistų Partijos vadai.

Priskaitant šiuos keturis, išvso dabar nužudyta 17 asmenų, kurie buvo kaltinami konspiracijoj. Trylika jų nesenai tapo pakarti mieste Smyrna.

Tokis brutališkas galabinimas inteligentijos padarė labai skaudų įspudį Turkijos žmonėse.

Atvyko "Naujas Išganytojas".

Pereitą seredą Amerikon atvyko tulas jaunas indusas Jiddu Krishnamurti, kurį teosofai paskelbė esančiu naujuoju mesijošium, svieto išganytoju. Jis visą laiką buna priežiuroje senelės Annie Besant, 80 metų amžiaus, kuri yra Tarptautinės Teosofų Draugijos prezidentė.

Esą, "naujasis mesijošius" atvyko šion šalin išgelbėti Amerikos žmones nuo "džiazo manijos" ir per daug didelio atsidavimo materializmui, svietiškiems dalykams, turtams, ir tam panašiai. Krishnamurti tvirtina, kad tikroji žmonių laimė randasi ne materializme, bet dvasiniame gyvenime.

Mussolinio vainikas

NEW YORK. — Ant Rudolfo Valentino, garsaus "muvinpikčeriui" aktoriaus, grabo buvo uždėtas vainikas su užrašu "Nuo Benito Mussolini". New Yorko fašistai sako, jog Italijos premjeras telegramu liepęs uždėti šį vainiką su jo vardu.

Prie grabo iš sykio stovėjo ir fašistų sargybiniai, bet vėliaus kilo deliai to protestai. Anti-fašistinė organizacija priešinosi tam ir įrodinėjo, kad Valentino nebuvo fašistų šalininkas. Jis netgi buvo fašistų neapkenčiamas ir pašiepiamas, kaipo demokratizmo išpažintojas.

Didelis karštis Ispanijoj

MADRID. — Ispanija šiomis dienomis patyrė didžiausį karštį, kokis nėra buvęs tos šalies istorijoj, tokiame metų laikotarpyj. Madrido laikraščių ofisuose termometras pereitą seredą rodė net 131°. Pastebėtina kad ir tokis baisiai karštas oras nieko nereiškė įsikarščiavusiems Ispanijos politikieriams. Premjeras Rivera ir karalius Alfonsas nebuvo išvažiavę iš sostinės, bet stropiai darbavosi ir ruošėsi prie bulančio Tautų Sąjungos susirinkimo Ženevoj.

Šiame T. S. susirinkime bus aptariama Tangiero klausimas. Tangiero yra tarptautinis distriktas, kurio Ispanija pageidauja, kad jis butų priskirtas prie Ispanų Zono, Morokoje.

Anglija nori Amerikonų.

LONDONAS. — "Važiuokit Anglijon" — tai obalsis naujos organizacijos, susidariusios iš Vaizbos ir Industrijos Organizacijų atstovų, bei komercinių draugijų. Svarbiausias šios organizacijos tikslas bus pagauti amerikonus turistus, kad šie praleistų daugiau savo vakacijos laiko ir dolerių Britanijoj.

Apskatliuojama, kad Francija gavusi apie $150,000,000 iš Amerikonų turistų 1924 m., kuomet tiktai $100,000,000 buvo tų pačių keleivių išleista Anglijoj, Italijoj ir visose kitose Europos šalyse kartu.

Graikai mušėsi su bulgarais

SOFIA, Bulgarija. Smarkus kanuolių bombardavimas įvyko ant Graikų-Bulgarų rubežiaus, 5 d2. rugpiučio, ties Aivatavo kaimu. Bombardavimas tęsėsi nuo pietų iki 7:30 val. vakaro. Susisiekimai per rubežių buvo sutrukdyti.

Mussolini tarėsi deliai perversmių Graikijoj.

Rymas. — Premjeras Mussolini, žymusis fašistų diktatorius, turėjo ilgą slaptą konferenciją su Graikijos ministeriu kas link valstybinių perversmių Graikijoj, kur staigi revoliucija pašalino prezidentą Pangalos.

Išleido proklamaciją ir panaikino diktaturą.

ATENAI, Graikija. — Admirolas George Kondouriotis, 25 d. rugpiučio išleido proklamaciją, apsiimdamas laikinai eiti Graikijos prezidento pareigas, ir panaikindamas diktaturą.

Kaip matom, diktaturos jau pradeda eiti "iš mados". Demokratizmas turės išnaikinti jas visose, šalyse, kur tik jos dar kiek laikosi.

Surado viens kita po 63 metų

SPARTA, Wash. — Vietinis gyventojas Thomas Mann, 83 metų amžiaus, per nelaimę pasimetė su savo pirmaja pačia, laike buvusio Amerikos civilio karo, ir tik dabar po 63 ilgų metų, viens kitą netikėtai susirado. Jei buvo manę viens apie kitą, kad jau gyvi nebesą.

Po daugel metų ieškojimo ir netekęs vilties surasti savo pirmąją žmoną, Mann apsivedė su jauna našle, Young, ir jiedu sulaukė penkis kudikius, bet ši moteris milė keletą metų atgal.

Manno pirmutinė žmona, Nancy, kuri dabar yra 80 metų amžiaus, taip pat buvo apsivedusi kelis kartus ir šeimynas išaugino. aPskutinis jos vyras midė keltą mėnesių atgal. Po jo mirties Nancy kreipėsi į federalį (valstybės) Pensijų iBurą, prašydama savo pirmojo vyro-kareivio pensijos. Biuras pranešė, kad vyras pats gauna savo pensiją ir gyvena Sparta mieste. Taip jiedu ir susirado viens kitą.

Suėjimui į porą dabar jiems nereikėjo jokio šliubo. Advoaktai tą pripažino.

"Dabar aš jos jau tikrai nepražudysiu," sako Mann.

Belgija neužleis Lenkijai vietos

PARYŽIUS. — Belgijos valdžia pereitais metais buvo nutariusi stovėti nuošaliai ir savo vietą Tautų Sąjungoj užleisti Lenkijai, bet dabar permainė tokį nusistatymą.

Esama, Belgija reikalausianti teisės išrinkti asvo atstovą į Tautų Sąjungą sulyg naujo patvarkymo, kuris buvo specialės T. S. komisijos išdirbtas, kaipo kompromisas.

Rusija jau myli buržujus

Labai pataikauja turtingiems jos lankytojams, ypač Amerikonams.

LENINGRADAS, Rusija. — Pastaruoju laiku labai daug buržujų iš svetur lankosi Rusijoje. Tik prieškariniame laikotarpyje tiek daug jų lankydavosi. Komisarai net parupina privatiškuose namuose vietas apsigyventi svetimšaliams keleiviams, kurie, žinoma, yra pasiturintieji turistai, buržujai.

Bolševikų valdžia panaikino įvairiųs tokių turistų suvaržymus, ypatingai padarė didelius palengvinimus amerikonams, kurių doleriai yra labai naudingi. Įsakyta visiems parubežio ir muitinių viršininkams apsieiti labai mandagiai su amerikonais.

Matomai, bolševikai jau persitikrino, kad buržujai ne tik nėra baisus, bet dar labai geri ir pageidaujami Rusijai žmonės.

Kudikių kaulai išbuvo 50 metų kamaraitėj.

LONDONAS. — Dviejų kudikių skeletonai, groblai, tapo atrasti drabužių kamaraitėj, viename name, kuriame gyveno ir nesenai mirė moteris, sulaukusi 84 metų amžaius. Manoma, jog tie kudikiai labai trumpai gyveno. Iš surinktų faktų aiškėja, kad tų kudikių motina buvo ta pati senelė.

Skeletonai, sakoma, turėję išbuti paslėpti kamaraitėje mažiausiai 50 metų. Ta moteris buvo našlė per 20 metų.

Kaizeris nerimsta

Pas buvusį Vokietijos kaizerį, dabar ištrėmime, Doorne, nesenai lankėsi su vizita Vokietijos monarchistai, maršalas von Mackensen ir princas Alfred. Kaizeris labai norįs sugrįžti Vokietijon ir gana tankiai nuvažiuoja savo faterlando parubežin pesižiurėti, ar dar nelaikas sėsti vėl ant senojo sosto.

Mirė del kito mirtiės

LONDONAS. — Aktorka Peggy Scott, buvusi Rudolpho Valentino draugė, tapo atrasta negyva jos kambaryje. Spėjama, kad žinia apie Valentino mirti bus priežastim jos pačios mirties, nes užgirdusi apie garsaus krutamųjų paveikslų aktorio likimą, jinai labai susijaudinė. Kas galėjo skaudžiai atsiliepti ant jos gyvasties.

Truksta darbininkų

OTTAWA, Ont. —Sulyg Kanados Darbo Departmento pranešimo, ten stokuosią apie 20,000 vyrų nuvalimui javų nuo lauko trijose provincijose. Ir, sakoma, padėtis esanti labai rimta. Iš vakarų ateina reikalavimai daugiau darbininkų, kad išgelbėjus javus. Dedama didelės pastangos visokiais budais reikalavimus išpildyti. Pagelba siunčiama iš rytų, ir tam tikslui net specialiai traukiniai išeidinėja.

Naikina vokiškus vardus

RYMAS. — Italija visais galimais budais skiepina savo tautystę austrams Pietiniame Tyroliuje. Dabar jau pradėta keisti Tyroliaus gyventojų vokiškus vardus ir pavardes.

Nesenai išleistu įstatymu įsakyta, kad Pietų Tyroliaus gyventojai pritaikintų sau artimaiusiai panašias itališkas pavardes bei vardus. Pavyzdin, Johann Weiss, kas musų kalba butų Jonas Baltasis, dabar turi vadintis itališkai Giovanni Bianco. Berg dabar bus Montagna, o Wilhelm tampa Guglielmo.

Amerikonų išlaidumas

PARYŽIUS. Tautinė turistų associacija paskelbė statistikas, kad per 1925 metus virš 220,000 amerikonų turistų aplankė Franciją, kurioje praleido pinigų $226,160,000. Reiškia amerikonai išvažiavę į Europą nesigaili palikti milijonus dolerių.

Popiežius stiprina neramumą

VATIKANAS TIESIA KELIA KOVAI PRIEŠ VALSTYBĘ.

MEXICO CITY. — Katalikų Episkopatas išleido pranešimą, kad Vatikanas ir Meksikos Episkopatas "yra absoliučiai susivieniję, bendram fronte, prieš Meksikos valstybę, kuri, kaip žinoma, konstituciniu keliu nori suregistruoti Rymo politiekierius ir apkarpyti jų užmačias. Esą, kaip vieni taip kiti su popiežiaus palaiminimu yra pasirįžę griežtai nepasiduoti ir net nevesti jokių derybų su valdžia. Nesikreips ir prie kongreso prašyti pakeitimo įstatymo.

Rymo agentai, politikieriai, Meksikoje parodo pasauliui, kad jie netroktša tai šaliai ramumo ir laimės, jie pasirįžę skandalinti iki paskutiniųjų. O taį daroma pildant norus ir įsakymus paties popiežiaus iš Rymo. Arkivyskupas Mora y Del Rio išleido pranešimą, kuris aiškiai parodo, kad popiežius stovi pirmoje eilėje, ir kaip jis liepia, taip daroma.

Štai viena ištrauka iš minėto pranešim:

"Mes užtikrinam pasaulį, kad mes nepasitrauksime nei vieno žingsnio iš kelio, ant kurio mus Šventasis Sostas pastatė. Musų nusistatymas tapo išnaujo užtvirtintas telegramomis nuo švento tėvo."

6300 ainių iš dviejų porų

HAMILTON, Ontario. — 1802 m. tulas John Eaton apsivedė su Catherine Van Dusen ir tą pačią dieną jo brolis Daniel Eaton apsiženijo su Mary Ann Schovener, šiame mieste. Iš šių dviejų porų lig šiol buvo virš 6300 ainių, kurių 5500 dar tebegyvena.

Nesenai įvyko minėtų brolių ainių suvažiavimas, kuriame dalyvavo 5500 giminaičių. Jų pasididžiavimas dargi yra tame, kad niekas š Eatonų giminės nėra buvęs kalėjime arba beturčių prieglaudoj.

Vokietys greičiausia perplaukė kanalą

Otto Vierkoeten padarė naują rekordą per 12 valandų ir 40 m.

DOVER, Anglija. — Neilgai moterys galėjo didžiuotis savo vyresnybe čempionystėje greito perplaukimo per Anglijos kanalą. Gertrude Erderle vos spėjo užsipelnyti tą garbę, kaip nuo jos tuojaus paveržė vyriškis, vokietys Otto Vierkoeten, kuris veik dviem valandom perplaukė greičiau už panelė Erderle. Plaukiką finansavo kaizerio sunus Frederick, buvęs Vokietijos sosto įpėdinis.

Žuvo angliakasiai

60 BUVO UŽGRIUTI; 1 LAVONAS IŠIMTA; KELETAS IŠGELBĖTA

CLYMER, PA. — Sampl Run kasykloj, netoli nuo šio miestelio, įvyko smarkį eksplozija. 60 angliakasių tapo joje užgriuti.

Kasykla priklauso Clearfield Bitum. Coal & Coke kompanijai, ir randasi Indiana paviete.

Esą, pavykę vienas lavonas išimti ir 7 angliakasiai išgelbėti.

A. L. T. Sandaros Reikalai

SANDARIEČIŲ VEIKIMO PATĖMIJIMAI.

Chicagos Sandariečių 23 kuopa jau pradėjo organizatyvį darbą ir prisiuntė keletą naujų narių. Jų vardus paskelbsime sekančiame "Sandaros" numery. Tos kuopos valdyba sako, kad girdi 23 kuopa tuoj pralenks 25 ir 75 kuopas. Nors jiems liepė tą niekam nesakyti, bet mes pastebime, kad minėtos kuopos apsižiurėtų ir nepasiduotų. Žiurėsime, kuri Chicagiečių kuopa paims garbingą pirmenybę.

Gerb. M. Kasparaitis, iš Racine, Wis. rašo, kad jų kuopa ant tiek pasiėmė sau darbų, kad nei vienos dienos liuosa neturi. Valio Racino Sandariečiai. Jusų pavyzdį paims ir kitų kolonijų Sandariečiai.

Atsidavęs Sandaros darbams musų uolus draugas p. J. J. Kvaraciejus rašo, kad Waterburio Sandariečiai žiuri ką daro kitų kolonijų Sandariečiai ir rengiasi nei viename žingsnyje nepasiduoti kitiems. Kas nepažysta Waterburiečių gali pasakyti, kad tik tuščia kalba, bet kuris žino tai pasakys, kad su jais baikų visai nėra.

Detroito Sandariečiai jau atsiraitoja rankoves ir imasi už darbo, kad savo pažadą išpildžius ir po du arba daugiau naujų narių gavus. Kurios kolonijos Sandariečiai susilygins su Detrotiečiais?

Pittsburgo Sandariečiai sako, kad lai kalba kas kaip nori, o mes tylėsime. Štai rugsėjo 5 d. jie rengia milžinišką piknika, kuris bus gražioje p. Amšiejaus ukėje ir jo pelną skiria Sandaros Centro reikalam. Taipgi jie plenuoja ir kitus darbus. Jie sako, kad Pittsburgiečiai nieko nekalbėdami taip pasirodys, jog kitos kuopos turės gerai pasiraivyti, kol juos galės prilygti.

Brooklyno ir New Yorko Sandariečiai tik žiuri ir lauke, kokią progą pagavus ir išėjus visų priešakin.

Chicagos ir Pittsburgo Sandariečių apskričiai sako, kad Sandaraį turi buti tokis Kalėdinis prezentas, kuris Sandarą iškeltų koaukščiausiai. Tas lengva padaryti, tik reikia per rugsėjo, spalio, lapkirčio ir gruodžio mėnesius visiems ir visokiais budais pasidarbuoti Sandaros Centrui, o Kalėdas sveisime neturėdami nei skolų, nei vargų. Vyrai, pasijudinkim visi sykiu!

Binghamtoniečiai sako, kad nesiras tokį kuopa, kuri juos galėtų pralenkti bei kuriame organizacijos darbe. Ką ant tos sakote kitos kuopos?

Sandaros 2-ro apskričio valdyba Conn. valstijoj rengiasi labai šauniai pasirodyti. Mat su tokiais vyrais kaip p. J. Mikalauskas, p. A. Orantas ir visi kiti baikų nėra.

Taipgi gaunam žinias ir iš kitų Conn. valstijos kuopų. F. Vilkas, iš Naugatuck, Conn. rašo, kad jie nebuvo niekados paskutiniai ir nebus. Tą patį rašo New Haveno, Bridgeporto, New Britaino, Bristolio ir kitų kolonijų Sandariečiai.

Tą matant kyla klausimas: kuri kuopa smarkiausiai pasirodys pirmoji ir kurį liks pirmoji.

K. J. Paulauskas,
Sandaros Centr. Sekr.

RACINE, WIS.

Sandariečių veikimas ir nutarimai.

Rugpiučio 20 d. 8 val. vakare, Lietuvių Svetainėj įvyko A. L. T. Sandaros 35 kuopos skaitlingas susirinkimas, padaryti šie tarimai:

1) Ruošti vakarą kviečiant magijos profesorių Joną Čekanavičių rodyti Racino lietuviam nematytų stebuklų. Manoma vakarą ruošti rugsėjo 26 d., Lietuvių svetainėje. To reikalo atlikimui išrinkti į komitetus: Antanas Masilionis, M. Kasparaitis ir M. Bardauskas.

2) Kviesti iš Chicagos mylimą "Birutę" spalio 31 d., nes toj dienoj dalyvaus Birutiečiai Kenosha, ten po pietų atlikę, tuo pačiu atvažiavimu davažiuos į Racine, palinksmins mus respublikos lietuvius.

3) Skirta $10.00 del atspausdinimo principų knygelių už tiek vertės prisius mus 35 kuopai atspausdintų principų knygelių.

4) Užsakyta 1927 m. kalendorių 15 egz. nariai pageidauja, kad butų kalendoriai nariams teikiami veltui.

5) Reikalauti pilnų apyskaitų kopijos buvusios Garmaus bylos. Žinodami viską aiškiai, paaukuosime skolų apmokėjimui kiek galėdami.

6) Rugsėjo mėnesį atnaujinti lietuvių kalbos vaikų mokyklėlę. Vesti mokyklėlę ir vaikučius mokytojauti išrinkta M. Kasparaitis ir M. Matulionienė.

7) Laikyti reguliariai kuopos susirinkimus per visus metus, Lietuvių Svetainėj, kiekvieno mėnesio ketvirto penktadienio vakarais.

8) Sandaros L. D. Kliubo iždą sujungti su 35 kuopos iždu. Jaunimui duoti svetainę lavinimuisi vieną vakarą į savaitę; išskyrus ketvirtą savaitę kiekvieno mėnesio.

Rugpiučio 15 d. Lietuvių Svetainėj buvo Sandaros 35 kuopos suruoštas šokių vakaras. Oras papuolė šiltas nedaug susėjo publikos, bet atmokėjus rengimo išlaidas liko dar ir pelno.

Lietuvių nelaimės.

S. Vaitienės stubos galas apdegė, o juokdariai sako, kad p. Vaitienės galas apdegė. Lizdą, jauną vaikiną, už apvogimą trijų stubų, teisėjas pasiuntė į Green Bay reformos namus lizdą sukti ant 2 metų. Pil. A. Cibas veždamas naminėlę įvažiavo į ravą, parvirto ir užsidegė. Speed cap'as pro šalį važiuodamas užuodė, degėsį areštavo. Teisėjas skaudžiai nubaudė, atėmė automobilių ir dar turėjo užsimokėti $800. Ot ir biznis!

Rugp. 15 d. įvyko parapijos piknikas, Root river parke. Atvažiavęs iš Lietuvos kunigas sakė pamokslą ir paskui ubagavo, rinkdamas aukas del steigimo Lietuvoje dar vieno vergijos tinginių lizdo. Tarsi Lietuvoje nebutų geresnių reikalų užsiimti ir juos pagerinti.

Rugp. 22 d. buvo šv. Kazimiero Dr-tės Midway Parke, piknikas. Ačiu komitetui —p. Jonui Povilauskui ir Melitonui Balsevičiui, pavelino man mielu noru dalinti TMD. apskričio pikniko plakatus. Jų geru pasidarbavimu, dr-tei liks gražaus pelno.

Petras Tarvydas nuo gužučio gavo dovanų sveiką 8 svarų sunų ir džiaugėsi juomi.

M. Kasparaitis

MUSŲ MENAS.

(Paso A. B. Strimaitis.)

I.

STOKA ORGANIZACIJOS.

Dainos, koncertai, tai menas,
Kurį mėgsta jaunas-senas;
Primen' sielai mintį brangią,
Jausmus kelia į padangę.

Nors Lietuvos Valstybė dar tik vystykluose, bet menas tenai suspėjo jau susikurti neblogiausiai; su pritarimu Lietuvos valdžios ir finansine parama musų menininkai įkurė Valstybinį teatrą ir Kauno operą, kuri pastatyta neblogiau kaip ir kitų šalių operos, didesniuose Europos centruose. Netik ką mums pasakoja Amerikiečiai Lietuviai, kuriem teko lankytis Lietuvoje ir išgirst musų dramos mėgėjus, Operos dainininkus, bet ir svetimtaučiai Amerikonai, kurie specialiai keliauja po Eruopą susipažinti su ten esančia kultura. Toki žmonės kaip Profesorius Edmund Grant Howe, kalbėtojas iš Alabama Universiteto, arba A. G. Lias, narys "Christian Science Monitor" ir kiti rašytojai, kuriems teko aplankyti Lietuvos teatrą ir operą, kaipo žinovai dailos ir daugiau apie meną nusimanantį negu musų Lietuviai, pasako kad Lietuvos menas lyginasi kitų šalių kulturai.

Lietuvoje musų menininkai neša žibintuvą augštai iškėlę, taip kad musų liaudis tik gali pasidžiaugti iš tų davinų, nes tauta be meno nors ir kaž kaip stengtusi pakilti kulturoje, tai vis bus stoka ko tokio.

Pas mus Amerikiečius daila, menas, teatrai, koncertai, dar taip silpni, kad viskas amatoriškai atliekama; nors jau pulkas metų praslinko kaip Amerikiečiai rengia įvairius vakarus, spektaklius, koncertus, komedijas, farsus, o daugiausiai dramas, bet abelnai imant, musų meną Amerikoje ant galo išeina tik farsas, tankiai su nuostoliais patiems rengėjams ir be dvasinio pasitenkinimo publikai. Delko tai kaip yra rodos nesunku įžurėti. Delto kad pas mus nesiranda **organizacijos meno skleidimui,** kuri galėtų savo talentams surengti atatinkamus vakarus.

Pas mus dailininkas, jei nori savo braižinių parodą įrengti, tai pats turi pasisamdyti ruimus, nes mes Amerikiečiai, neturime čion valdiškų įstaigų, kaip antai: knygynų, muzėjų, kulturos kliubų, kur kulturą mėgstanti publika papratusi lankytis, kad prie tokių kulturos centrų, musų dailininkai galėtų įrengti savo kuriniams parodą. Dailininkas pasisamdęs ruimus, pats turi rašyti ir skleisti garsinimus kad galėjus pasiekti nors tokiu budu musų liaudį; o kiek tos publikos atsilanko į tokias dailos parodas? Tą gali pasakyti tik musų dailininkai, p. Šileika ir p. Zmuidzinavičius.

Tas pats ir su koncertu, bei teatrų įrengimu. Pribuvus iš Lietuvos musų talentuotiems profesionalams artistams, prisieina patiems sau koncertus susirengti. Vyrai artistai kaip p. Mikas Petrauskas, kuris pats pirmutinis pralaužė ledus koncertams Amerikos naujokinėse, apie 18 metų tam atgal, yra jau puikiai susipažinęs su musų žmonėmis; jis žino prie ko kur kreiptis ir kaip savo koncertam dirvą prirengti; jis žino, kad jam pačiam prisieina buti Impresarijum, rašytoju skelbimų ir samdytojum svetainių; jis daugelyje kolonijų turi pavienių tokių asmenų kurie svetainės savininkui duoda savo ypatišką garantiją už tą rendą kokią reikia mokėti. Bet lai naujas artistas pribuvęs pabando pats sau koncertų maršrutą surengti; pasijus esąs tokiose sunkiose aplinkybėse kad veik nėra galimybės išeiti prieš publiką su savo talentu; noroms-nenoroms turi lysti į bažnytinius sklepus ir nusilenkti įvairiems politikieriams, jei nori savo gabumus parodyti. Nesmagu minėti šiuos faktus, bet yra gryna teisybė ir negalima su teisybe apsilenkti. Iš liaudies žmogaus, iš dailininko, kurs dainuoja lygiai visiems, musų siauroji politika padaro kokios nors vienos srovės dailininką, nes dailininkas atsiduręs veik nepakenčiamose aplinkybėse, pagautas taip sakant spastuose, neturėdamas kitos išeities, atsisako buti neprigulmingu liaudies dailininku, prisilenkia prie politikierių reikalavimų, lankosi į partijinių žmonių rengiamus vakarus, ne tik dainuoja bet ir prakalbas sako išvažiavimuose, kad įrodyti tos sriovės žmonių grupei savo ištikimybę, kad turėti gerų pasekmių, kuomet bus jo naudai įrengiamas vakaras.

O menas neturėtų buti tokioj padėtyj; menininkai turėtų buti liuosi nuo visokios politikos; tik tuomet jie galėtų skleisti tikrąją kulturą.

Pirmu kart atkeliavus p. J. Babravičiui, gana buvo sunku išeiti prieš musų publiką, nes jį ir norėjo įkišti į Jurginių, Kazimierinių draugijų svetaines, prie gertuvių laikomas. Bet p. Babravičius griežtai atsisakė nuo to; pabuvęs trumpą laiką gryžo Lietuvon. Antru kartu jam atkeliavus, kaip sakiau individualiai asmenys, parėmė jo misiją ir jau geriau jam pasisekė praeitas sezonas, vienok kiek girdima, p. Babravičius iš musų tarpo ketina pabėgti, tik galbut delto kad pas mus nesant organizacijos, nėra galimybės musų tarpe darbuoties.

(Toliaus bus)

Naujausios žinios iš Lietuvos

KOVA SU BARSUKU.

SANTAKA (Raudenio vals. Mariampolės ap.). Santakos kaimo apylinkėj, o ypač Dambaukos kaime šią vasarą atsirado ten negirdėtų žvėrių — barsukų. Žvėrys, matyt, javuos turi savo vasarinius lizdus, nes apylinkės žmonės, dažnai rytmečiais mato juos besikeliančius iš dobilų ar bulvių.

Nesenai pil. B. R. eidamas nuo Kalvarijos stoties į Santakos kaimą (3 klmt.) nakties metu užėjo visą barsukų šeimyną su vaikais. Barsukai buvo išėję į nušienautą pievą. Pil. B. R. teko gerokai pabėgėti, kad išvengus piktą barsukų patiną. 26 liepos š. m. J. Kasparavičius su barsuku turėjo rimtai susiremti. Pil. J. Kasp. pirmu kart matydamas barsuką nežinojo kas per žvėris ir puolė jį. Barsukas iš karto nieko nedarė, bet kai įpyko, J. K. turėjo gerokai įtempti raumenis, kad atsigynus. Jam pavyko barsuką užgulti, bet tas tuoj išsirito ir pagriebė pil. J. K. už kojos, perkąsdamas mėsas. J. K. matydamas, kad ne baikos ir išsigandęs kraujo norėjo pabėgti, bet negalėjo, nes barsukas antrą kart sučiupo jį. Tada J. K. barsuką vėl užgulė ir stengės po savim suriesti. Iš karto J. K. sekmingai rietė jį, ir galvą pririetė prie uodegos ir laikė. Galvą rankomis prispaudė, kad barsukas negalėjo jo įkasti. Bet, pasispyręs barsukas išspruko ir pagriebė pil. J. K. už delno, kramtydamas pirštus. Ranka pavyko ištraukt iš barsuko nasrų. Tada barsukas pagriebė ranką virš alkunės ir ten gerokai ją sukandžiojo. Kada pil. J. K. antru kart sugriebė barsuką už galvos ir spaudė prie žemės, šis pagriebė už rankos. Pil. J. K. apsipylė kraujais, bet turėdamas daug jėgų sukandžiotą ranką vėl ištraukė. Drabužiai pil. J. K. buvo visai kruvini ir sudraskyti, nes barsukas užkabinęs nagais dažnai perrėždavo odą ir išlupdavo gabalą medžiagos. Tuo kart kad pil. J. K. kruvinas ir sudraskytas vis ėmėsi ir buvo beveik nugalėtas, kovą pamatė kaimyno P. berniukas. Parbėgęs namo pasiėmė kirvį, sušuko šeimininką, kad paimtų revolverį ir nubėgo į kovos vietą. Pribėgęs, kelius kartu kirto kirvio penčia į galvą, bet barsukas tik apsvaigo ir vėl norėjo pulti. Bet tuo kart atbėgo pil. P. ir revolverio šuviu nudėjo barsuką Pil. J. K. turėjo kreiptis pas gydytoją, nes rankos įkandimas pasirodė esąs pavojingas.

Žmonės valydami nuo lauko javus tikisi ir daugiau rasti barsukų, nes dažnai juos ten mato. Spėjama, kad barsukų gištos yra aukštuose šešupės krantuose, apaugusiuose krumais ir medžiais, o dabar jie išėję į laukus.

Br. R.

IŠ KRIKŠČIONIŲ VALDŽIOS ARCHYVO.

Nusiveseliojęs revizorius.

TAURAGĖS Miškų Urėdijoj tenka patirti sekantis Valstybės Kontrolės revizorius Grubliauskis ne taip seniai (datos nebepamenu) nuvykęs į Kaltinėnų girininkiją pasiuntė Tauragės miškų urėdui telegramą, reikalaudamas dalyvauti daromoj Kaltinėnų girininkijoj revizijoj. Neturėdamas laiko pats, urėdas pasiuntė savo pavaduotoją. Nuvykęs pavaduotojas, nerado reviz. Grubliausko. Girininkas urėdo padėjėjui pasakė, kad Grubliauskį nuvežęs savo arkliu į vestuves.

Nuvykus į vestuves, Grubliauskis pareikalavęs net kad girininkas palauktų, kol Grubliauskis "pasiveselios", ko girininkas betgi nepildė.

Urėdo padėjėjas palaukęs 3 dienas ir nesulaukęs "veselninko", grįžo į urėdiją, padarydamas kelionėj ten ir atgal po 46 klmtr.

Galima butų apie p. Grubliauską parašyti ir daugiau, bet manau užteks valstybės kontrolei šio fatko, atitinkamai reaguoti ir "krikščioniškai demokratiškosios" valdžios šiukšlyną išvalyti.

Reikėtų patikrint ar p. Grubliauskis už "veselnas" dienas nepasirašė ir dienpinigių, nes, kaip girdėti, taip padaręs. Taigi yra medžiagos ir valstybės gynėjui. Tik reikia užkliausti urėdijos, kuriomis dienomis reviziją darė.

KAIP KUNIGAI GRIAUJA TĖVŲ KOMITETUS.

ARIOGALA, Kėdainių apskr. Pereitą rudenį lapkr. 2 d. mokinių tėvai, susirinkę mokyklon, išrinko tėvų komitetą. Jis nepatiko vietos klebonui Antanui Simanavičiui. Tuoj parašyta skundas Švietimo Ministeriui, per trejetą šventadienių bažnyčioj pasakyta graudinančių pamokslų ir pagalios lapkr. 22 d. iš pamokslinės paskelbta naujas tėvų susirinkimas. Mokyklon prisirinko daug tėvų, o dar daugiau motinų — dabartinių, buvusių, busiančių. Nors pirmininkavo tas pats kunigas, bet susirinkusieji stengėsi rinkti kai kuriuos nepageidaujamus jam žmones. Pasakyta dar vienas pamokslėlis, pagrumota pragaru, ir moterėlės susigraudino. Negelbėjo nė mokytojo Speičio įspėjimas, kad klebonas, kaipo neturįs nei savųjų, nei globiamųjų vaikų, neturi teisės nei balsuoti, nei buti renkamas. "Kaip tai!", sušuko paraudęs kunigėlis:"aš turiu savo globoj visą parapiją, o neturėčiau balso mokykloj" Ir pirmininku išrinkta klebonas, iždininku policininkas Figurinas, dar du kaimiečiai, vena moterėlė — ir naujas komitetas suorganizuotas. Bet sugrioves "bedieviškąjį" komitetą, "krikščioniškasis" aprimo. Per visus metus nepadarė nei vieno posėdžio, nei nutarimo. O mokykla turėjo nemaža reikalų — ekonominių, pedagoginių ir administratinių ir net didelių kivirčų, — komitetas į juos nesikišo. Nors tėvams mokyklos reikalai ir labai rupėjo, bet prieiti prie didelių ponų buvo nelengva. Patenkintas buvo tik vienas klebonas: mat, visus metus neleido dirbti pažangiesiems veikliems žmonėms. O mokytojas Špeičys buvo iškeltas kiton mokyklon.

PATVINO ŠVENTOJI UPĖ.

PALANGA. Liepos m. 23 d., tarp ir 7 val. ryto, staiga pakilo ir išsiliejo iš krantų Šventosios upė. Pievose buvo dar daug nupiauto šieno, kurio dalį nusinešė vanduo, o likusįjį — supudė. Tą pačią dieną, bežvejodamas iš upės šieną, netoli Šventosios upės žiočių, nuskendo **vienas uosto darbininkas.** Lavoną vanduo pagavęs nunešė į jurą ir išmetė ant kranto tik kitą dieną vakare, kokių 3-jų kilometrų tolume, netoli Latvijos sienos. Butingės ir Šventosios kaimų gyventojams nuostolių padaryta nemaža, nes daugelis paliko be šieno.

SULAIKĖ ŠNIPĘ.

ŽVIRBLIŠKIAI, Utenos ap. Liepos 22 dieną čia 299-ro š. burio šaulys K. K. sulaikė Geraitę Jadvygą, kuri paeina iš okupuotos Lietuvos, ir šnipinėjo lenkų naudai. Sulaikyta perduota vidaus policijai.

SULENKĖJĘ LIETUVIAI ATBUNDA.

INTURKE, Utenos ap. Miestelio ir apylinkės kaimų gyventojai gerokai sulenkėję. Kalba dažnai tik lenkiškai. Šiuo laiku vietinių lietuvių elementas sustiprėjo naujakuriais, buvusiais savanoriais kareiviais. Visį jie grynai tautinio nusistatymo. Dažnai ginčijasi su vietos sulenkėjusiais gyventojais del lietuvybės ir Vilniaus. Keletas tokių jaunuolių, vadovaujant šauliui Pužinui, pradėjo organizuoti šaulių burį. Norinčių įstoti į burį yra labai daug. Reikia tikėti, kad greitu laiku musų sulenkėjusiame kampe turėsime stiprų šaulių burį, kuris bus musų vadovas žygiojant į Vilnių.

KONFLIKTAI DEMARKACINĖJE LINIJOJE.

Liepos 30 naktį be žinios dingo musų pasienio apsaugos policininkas Žibuda Petras. Greičiausiai jį nelaisvėn paėmė lenkai. Tą pačią naktį apie 20 lenkų kareivių, kapralo vedami, trankėsi baru, statydami gaires. Gigušo kaimo laukuose lenkai sudegino musų sargybinio budelę. Burokų kaime lenkų kareiviai prasislėpė savo pusėje, apšaudė musų sargybinius.

KOVA SU VENERINĖMIS LIGOMIS.

Sveikatos departamentas ruošia kovai su venerinėmis ligomis įstatymą, kurio numatomas priverstinas ir nemokamas venerikų gydymas. Prižiurėti, kad venerikai butų gydomi, bus pavesta savivaldybių sanitariniams organams. Savivaldybėms tam reikalui numatoma pašalpa po po 10.000 lt. sumai kiekvienai.

SURADO GYVĄ PALAIDOTĄ

YLŲ kaim., Alsėdžių valsčiuje, policija ukininko Sragausko tamsioje kamaroje rado geležinėmis grandimis, kurios sveria apie 12 klgr., prikaltą prie sienos nepilnaprotį Joną Lukošių. Paaiškėjo, kad jis tokiu budu buvo kalinamas uno 1916 metų. Sragauskas, pirkdamas ukį iš Jono Lukošiaus brolio Juozo, pasižadėjo jam laikyti ligi gyvos galvos nepilnaprotį. Jonas Lukošius dabar 60 metų ir vos įstengia vaikščioti.

ŠMUGELIS SPIRITU.

Nesenai prie Jonavos sulaikytas žydas, vežąs nelegalų spiritą iš Rūklos spirito varyklos. Po to buvo susekta visa nelegalio spirito pardavinėtojų organizacija. Kaltininkai areštuoti.

TIESIOGINIS SUSISIEKIMAS KLAIPĖDA IR AMERIKA.

"Lituania" kursuoja kas mėnesį

KAUNAS, 9. VIII. (Elta) Baltijos Amerikos linijos atstovas patvirtina, kad linija, matydama didelį pritarimą ir paramą lietuvių tarpe, pasiryžusi ir ateity palaikyti tiesioginį susisiekimą tarp Klaipėdos ir New Yorko. Pirmas laivas tiesioginiai iš New Yorko į Klaipėdą gegužės m. 10 d. Tokius reisus linijos laivas "Lituania" atliko jau tris kartus.

VILNIAUS ŽINIOS.

Dega mirškai. Vilniaus krašte dega didžiausi miškų plotai. Jau išdegė keli tukstančiai hektarų. Padaryta daug nuostolių. Miškų padegime kaltinami kaimiečiai, kurie tuomi keršija dvarininkams.

Eilinis lenkų melas. Vilniaus laikraščiai, aprašydami gen. Minkevičiaus kelionę demarkacijos polonijų, begėdiškai meluoja, buk lietuviai puolė lenkų pasienio sargybas keliose vietose.

Vilnių šunys apsėdo. Vilniuje dabar priviso labai daug šunų. Nemaža yra ir pasiutusių, todel gyventojams didelis pavojus. 7 žmonės, pasiutusių šunų sukandžioti, jau mirė.

Organizuoja teroristus. Švenčionyse lenkai organizuoja teroristinę grupę užpuldinėti musų pusėje valstybines ir visuomenines įstaigas, naikinti tiltus, susisiekimo priemones ir t.t. Tos grupės vadas esąs paručnikas Kozlouskas. Į tą grupę priimami įvairus nusikaltėliai, žmogžudžiai ir banditai, gerai žiną musų kraštą.

Turėjo nusileisti. Vilniaus kurartorija išsiuntinėjo raštą į visas tautinių mažumų mokyklas, kuriuo panaik. įsakymas lietuvių, gudų ir žydų mokyklose dėstyti visuotiną istoriją ir geografiją lenkų kalba.

Susipiovė lojikai. Pagarsėję įvairių prasimanymų ir šmeižtų apie Lietuvą kurimu, susiriejo tarp savęs Vilniaus "Dz. Wil." "Slovo" ir "Ziemia Wilenska" redaktoriai. Todel tuose jie kolioja vienas kitą ir kelia viešumon "griekus".

TECHNIKA ŽENGIA PIRMYN

Anglijoj Bradfordo audimo instituto studentas išrado medžiagą, kurį visiškai nesiglamžanti net ir tada, kai ją stipriai sumankytą palaiko keletą dienų. Anglų audimo žinovai pranašauja tuo išradimu didelių perversmių manufakturos prekyboje; busią galima pasiutus rubus siųsti suvyniotus į mažus ritinius vietoj didelių dėžių.

Albertas Šarkys.

Studentas.

APYSAKA.— PIRMOJI DALIS.

Bebaigiant gimnaziją.

Pavasarininkų orkestras sugriežė maršą, duodamas gimnazistams suprasti, kad jau galima žygiuoti. Ilga berniukų ir mergaičių eilė, lyg vienas, pradėjo žengti nelygiomis duobėtomis T. miesto gatvėmis sausas vakarų vėjas sukėlė dulkių debesis žingsniuojančiųjų tarpe. Gegužės oras daugeliui kėlė troškulį, bet kiekvienas stengėsi jį pergalėti, užslopinti. Nežiurint amžiaus, visi norėjo eiti bendroje tvarkoje, nors iki miesto pabaigai.

Šalygatviais pasipylė visokio amžiaus žydų. Burbėjo žydiškai, rusiškai, klausinėjo viens kito, kur eina "gimnazistai", kas per šventė. Vakarykščią dieną buvo "medžio sodinimo" šventė. Visos mokyklos, įstaigos, įvairios organizacijos, nešėsi skyrium vėliavas ir medukus sodinti. Kokią šventę sumanę švęsti vieni gimnazistai, niekaip negalėjo sau išsiaiškinti. Vieni spėliojo, kad tai ekskursija, kiti — varduvės Direktoriaus, o dar kiti, buk mokslo metai esą pasibaigę.

Vieni ir kiti klydo.

Buvo tai išleistuvės aštuntosios klasės mokinių. Žemesnės septynios klasės turėjo atsisveikinti su mokslo draugais, duoti jiems abiturientų vardą ir palinkėti geriausių pasisekimų egzaminuose.

Formalus atsisveikinimas turėjo įvykti miške, kur nesenai buvo buvusi bendra gimnazijos ekskursija. Pernykščių metų abiturientai atsisveikino pas G. ežerą. Ši ketvirtoji laida norėjo toje pačioje vietoje atsisveikinti, bet susidėjus nelauktoms aplinkybėms, užteko paprastos, kalnuotos apylinkės...

Degančiais, įkaitusiais veidais, lyg purėtos aguonos mergaitės, šiuksniavo pirma. Paskui jas ilga berniukų eilė ėjo. Įvairiais balsais dainavo, linksmai juokėsi. Viena grupė dainavo kariškas dainas, o kita liaudies; pirmos, antros klasės mokiniai šaukė tai vienus, tai kitus imituodami...

Nutilus dainoms girdėjosi aiškus klegesys, kvatojantis juokas, šauksmas "valio abituriantai!"

Užgriežus orkestrui vėl lyg nutildavo, taisydavo eiseną, imitavo muzikos garsus..

Aštuntosios klasės mokiniai ėjo paskui. Visų veiduose džiaugsmas su rupesčiu spindėjo. Džiaugėsi laimingai užbaigę mokslo metus, ilgus aštuonis mokslo metus! Kiekvienas tikėjosi išlaikysiąs brandos egzaminus, o po tos sunkios darbo naštos, liksiąs laisvas pilietis, subrendęs žmogus. Kai kuris silpnesniųjų abejojo ar pasiseksią egzaminai, tačiaus gabesniųjų raginami nenustoti vilties, pradedavo pasitikėti savo pajėgomis, žadėdami daug darbuotis atotostogų savaitėje ir po jos. Viens kitam žadėjo pagelbėti prirengti bilietus, drauge kur susirinkę grupėmis, kartoti reikalingus dalykus. Visi ryžosi dirbti, daug dirbti. Kitas didžiausis abiturientų buvo noras, — palaikyti kuogeriausius santykius su mokytojais ir likusiais mokslo draugais. Ypač norėjo pasirodyti džentelmonais, kaipo paskutinioje, bendroje ekskursijoje. Norėjo pagerbti mokytojus, o ypač tuos su kuriais daugiausia dirbo ir mokino, žodžiu, norėjo padaryti labai gerą nuotaiką visiems.

Daugeliui prisiminė trečiosios laidos abiturientai: jų atsisveikinimas ir nuotaika. Jie atsisveikino gana pagirtinai, draugiškai, bet jie patys nelabai džiaugėsi savo išleistuvėmis. Jie norėjo, kad kiti šoktų, žaistų, o patys... daugelis sėdėjo ežero atkrantėse ar vaikščiojo pamiškiais. Susirinkusieji išleistuvėms, nematydami geros nuotaikos abiturientų, pamažu skirstėsi namo. Vakare grįžtant vos kelios dešimts beliko. Jų išleistuvėse mažas skaičius gimnazistų tedalyvavo. Šiose išleistuvėse dalyvavo išimtinai visos klasės. Ši ketvirtoji laida buvo labai linksma ir dar daugiau pasiryžusi linksmintis...

Išėję už miesto nebesilikė bendros tvarkos. Dideliais ir mažais bureliais išmėtytais pievų takiukais. Ėjo vieni kitus pralenkdami, nosinėmis šluostydami prakaituotus, paraudusius veidus. Sportininkai nešėsi žaidino įrankius, svaidė ietį, diską, mušė į aukštybes futbolą vis skubėdami pirmyn. Jaunos mergaitės šokinėjo per virvę skynė nesenai pražydusias gėles, pynė gražius vainikus ir puošės jais; vaikinai bėgo klykaudami, vydami "kiškį". Visus gyvumas, džiaugsmas kuteno. Saulė, ir ta, rodės džiaugėsi gyvu žemaičių jaunimu. Iš skaidrio dangaus berdama auksinius spindulius rausvai dažė veidus, viliodama kiekvieną pažaisti jos spinduliuose. Medžiai linguodami lapuotas šakas viliojo į pavėsį ant žalio kilimo, kur kryžiavosi sulužę šviesos spinduliai, kur žaidė margi šešėliai, kur slėpėsi žibutė, suglaudusi jauną žiedą...

Linksma, jauku visur!.. .

Abiturientai tai su mokytojais, tai su žemesniųjų klasių draugais, kaip margi drugiai, skubėjo ėjo į vieną pusę. Su mokytojais kalbėjosi apie busimųjų kvotimų eigą, skundėsi, drebą del baimės jų, dar neprisiartinus tai baisiai valandai... Stengėsi kuriuo nors budu sužinoti, kokios bus temos iš lietuvių, vokiečių ir lotynų kalbų. Lietuvių kalbos mokytojas raginо nenusiminti, nes tema nebusianti sunki, bet kaip jos pavadinimas nė šešėlio nenorėjo priminti.

Kiti dalijosi prabėgusių aštuonių metų įspudžiais. Skaitė, kiek šioje laidoje užsiliko nuo pirmosios klasės mokslą einančių. Tikriausiais daviniais vos penki iš keturias dešimts trijų abiturientų.

Dar kiti vedė flirtą. Vieni kitiems siulėsi į piršlius, žadėdami prisukti turtingas ir jaunas mergaites. O vienas, antras rimtai šį klausimą svarstė. Galvojo, kuo reiks baigus gimnaziją. Aukštesniam mokslui pasiekti nėra pinigų. Pirmiausias užsiėmimas, tai — buti liaudies mokytoju. Bet mokytoju buti irgi visokių sunkumų. Abiturientas necenzuotas. Gauna blogąsias mokyklas. Geresnės mokyklos pavedamos mokytojų seminarijas baigusiems. Kareiviavimas už akių... Įstatymai veikia... Suspėjai šešis mėnesius išbuti mokytoju— ge rai, nesuspėjai, — marš prie šautuvo Butų nebėda, trumpai tetarnausi... Bet raštinės... į jas kliuvęs ilgai pakentėsi. Atsitarnavus nei pinigų nei specialybės. Vėliau stok į darbą. Užplakęs litų važiuok universitetan, bet kiek tai metų prabėgs... Senas liksi, nebeliks noro mokintis.... Važiuoti universitetan tuščiu kišeniu nejauku. Pasitikėti vietos - tarnystos gavimu dar didesnis niekšiškumas. Šimtai vietos ieškančių, bet mažai teišrinktų... Ne, jei taip likimas geras, — gauni vietą. Gerai jei nedaug laiko teks sugaišinti, bet jei tokią kur darbuotis reikią 6-8 valandas per dieną. Žmogus studijoji mediciną, techniką ar kitą kurią sunkią mokslo šaką, kur daugybė visokių praktikos darbų, kalino atmintinai, — niekada nesuspėsi nors butumei darbščiausias... Išeitis viena: studijuok teisę. Nepatinka. Didelė bėda. Reikia kitaip verstis. Kas nori studijuoti, reikia pasirinkti cenzuotą mokytoją, apsivesti, gaus pusę pagrindinės algos ir nematys jokios bėdos. Bet čia didžiausia bėda iš visų. Jaunuolis turi pradėti nešti "mėsos kryžių" nei kiek negavęs laisvės oru pakvėpuoti... Šeimyniškas gyvenimas, rupestys, dar daugiau suks galvą... Paskolą ar stipendiją gauti irgi labai sunku.. .

Tokios tai mintys kankino bebaigiančius gimnaziją. Pasikalbėję rimtai vėl gryždavo prie džiugavimų, perspėdami viens kitą: "Nesakykim op. koliai neišlipom gimnazijos sienų"...

Vieškelio pakraščiu ėjo du abiturientai ir trys septintos klasės panelės. Jie visi kalbėjo apie universitetą, vedimą, susižiedavimą ir tt. Abiturientai sakėsi eisiąs vienas į kunigus, o antras į pastorius. Gavę klebonijas prižadėjo priimti už "paneles". Gi iš panelių žadėjo važiuojant seminarijon dovanoti kunigiškas jupas, o trečioji atkalbinėjo jiedvi sakydama, kad busimieji "dvasiškiai" turį senai pasirinkę gaspadines. Nors jų kalba buvo kalba tiktai tam, kad kalbėti, arba paįvairinti flirtą, vienok trečiosios panelės žodžiuose buvo daug tiesos.

Vytautas Slaptukas, žadėjusis buti kunigu, nuo penktosios klasės mylėjo jauną seminaristę Gėnę Rymaitę. Jo draugas nesenai buvo įsimylėjęs į Bronę J., visai jaunutę 16-kos metų mergaitę, gimnazistę.

Vytautas Slaptukas su Gėne Rymaite sudaro visą branduolį šio kurinio.

Ir šio burelio butų daug galėję išgirsti pasakojimų, juokų, bet priėjęs kitas abiturientas pertraukė kalbą:

— Pasiskubinkim, muzikatnai tuoj suktinį pradės...

— Skubam, skubam, — atsiliepė viena iš panelių.

Malonųs orkestro garsai pasklydo gražioje apylinkėje, virpindami jaunus pavasario žiedus, gaivindami jaunuolių širdis...

Dideliu ratu šokančių poros trypė jauną žolę pritardami muzikai: "O kas mane jaunuolėlę lig namelių palydės..."

Vytautas Slaptukas nuo velykų nebuvo nė sykį šokęs. Tiesa buvo ekskursių ir gągužinių, bet niekur nešoko. Buvo nusistatęs nešokti iki abiturientų baliaus, bet nenorėdamas laužyti bendro abiturientų nusistatymo — šoko. Šoko, bet nebuvo perdaug linksmas, nes nebuvo jo skonio panelės. Keleta gimnazisčių buvo jo skonio, bet niekados nesiskubindavo užsikviesti iš anskto, o pasivėlinęs nebegaudavo kokios norėdavo. Prisieidavo arba nešokti arba šokti su nepatinkama. Dažnai ant savęs pykdavo kodel nepadaras kaip kiti, bet pykdavo tik tam sykiui. Nesiskubindavo del dviejų priežasčių. Pirmoji — truko pakankamai drąsos, antroji— mėgo šokti išimtinai su mylimaja. Kur budavo jo mylimoji, ten jam darėsi jauku, linksma. Kur jos nebuvo — be nuotaikos, nuliudęs ir užsimąstęs.

(Bus daugiau)

Piršlybos

(Neva feljetonas)

Kaipo buvęs 1919 m. Lietuvos kariuomenės savanoris turėjau teisę gauti žemės, kurios ir gavau 6 ha iš Utėnos dvaro. Gavęs žemės reikalinga ir įsikurti joj, bet kaip? Lėšų pas manę nėra, valdininkaujant jų nesusikrausi, o ypač gyvendamas Kaune.

Kaune gyvenant, reikia nueiti į teatrą, Mickevičiaus slėnį, su mergelėmis paflirtuoti, kam gi žmogus šioj ašarų pakalnėj gyveni, jeigu sau malonume atsakyti. Kai numirsi, nieko jau nebereikės, nieko nebegausi ir nepamatysi. Todel ir naudokis proga pakol gyveni, esi sveikas ir pakol kišenėj dar baršką keli variniai centai. Bet žemę gavęs reikėjo pagalvoti, ką su ja veikti ir kaip ten įsikurti.

Pirmon galvon nutariau rasti Utenoj tarnybą, ten bus ir pragyvenimas pigesnis ir arti prie savo žemės skypo. Greit gavau Utenoj tarnybą ir persikrausčiau ten gyventi. Apsigyvenau pas savo nuomininką, taip pat Utenos dvaro naujakurį Joną, kuris dirbo ir mano žemę. Esant mano žemės sklypui visai panosei, jau be juoko susirupinau ukio įkurimu. Bet kaip? Šitą klausimą mano galva atsisakė išrišti, bet už tai man į pagelbą atėjo mano šeimininkas Jonas, sakydamas: reikia surasti kur nors turingą mergelę ukininkę, apsivesti su ja ir bus baigtas kriukis. Trobos ir ukis išdygs kaip grybas po lietaus.

Gerai tau taip sakyti, pamaniau sau, kuomet pas tave pašonei jau yra antra pusė, žmonele vadinama, kurią tau išrinko tavo širdis, o kaip man ieškoti ukininkės, kuomet manę širdelė traukia į Šiaulius ir paputus iš tos šalies vėjaliui tuojau atgija.

Šiauliuose turėjau širdies išrinktąją, su kuria po ilgų metų sunkios kovos, širdies skaudėjimo ir kitų bėdų pradėjo siulas megstis į mazgą. Šį pavasarį važiuodamas Utėnon kurti ukį užsukau ir pas savo širdies išrinktąją į Šiaulius. Ten už ilgus metus didelio darbo ir vargo gavau užmokesnį, pavidale poros ar trejetos bučkių, nuo kurių aš iškarto pajaunėjau ant kokių dešimties metų, nors ir taip nesenas buvau, tik 20 metų su uodegute dar teturėjau. Paklausiau savo širdies išrinktosios, kaip mudu gyvensime apsivedę.

Ji man atšovė: "nagi pastatysi namą-lizdą, aš sunešiu plunksnas, turėsi tarnybą ir taip gyvensime." Ne, mieliausioji, pasakiau, taip neišeina biznis, iš vienos tarnybos nepragyvensi, reikės ukėje užsiimti karvininkyste, kiauliningkyste, vištininykste ir kitais įvairiais galais, o už kiek laiko gerai įsikurus mesti visai valdininkauti už nelaimingąją V kategoriją.

O mano širdies išrinktoji atsakė, aš nemoku karvių melžti, nei kiaulių šerti, nei kitų galų daryti. Ant šito ir užsibaigė musų kalba kaip gyvensime apsivedę, aš išvažiavau Utenon. Iš Utenos rašau vieną laišką, antrą —nėra atsakymo, tada užpykau ir parašiau trečią griežtą, ir su šiuo laišku visai atsimezgė baigiantis užsimegzti mazgas. Žinoma —pirmas dienas buvo dusavimų, bet paskui apsipratau filosofiškai užbaigęs dusavimu, kad ji neviena šiame pasauly, šito gero mano amžiui užteks.

Tuom tarpu pas mano šeimininką Joną atvažiavo nuo Aluntos jo pusbrolis Jokubas. Tas irgi patarė man vestis ir pasisiulė net tokią del manęs išpiršti, tik atvažiuok pas jį į Aluntą.

Viena gražų šeštadienio popietį, šeimininkas Jonas pakinkė į lineiką gražų baltakartį arkliuką, uždėjo gražias mėlynes vadeles, pasiėmiau porą "stulginskių" su savim ir išdrožėm į Aluntą piršliuosna. Važiuodami per Uteną nusipirkom botagą už 50 centų, o toliau važiuodami, kely išsipiovėm lazdynų ir botkotį. Iki vietai kelio buvo apie 30 kilm.

Pravažiavus Pakalnių miestelį nulužo šerdešninkas. Suradę kalvį suistaisėme ir atvažiavom pas Jono pusbroli Jokubą.

Šiek tiek pramigę sekmadienio ryte prieš pamaldas bažnyčioj susėdę visi trys į lineiką, išdrožėm pas, taip vadinamą "jaunąją". Kely mano piršliai pradėjo skųstis, kad girdi drąsos truksta. Jeigu nedrąsu užsukim į Aluntą pasidrąsinti.

Taip ir padarėm, atvažiaviom Alunton, suėjom į kokio tai žydo kamarą ir ten gerokai prisirinkom drąsos. Įgavę drąsos jau be jokių kalbų nudumėm pas "jaunąją", bijodami, kad neišeitų į bažnyčią, nes žmonės visais keliais jau ėjo. Privažiavom "jaunosios" vienkiemį, vadinamą Ąžuolija. Mums pasitikti išėjo tėvas su dviem sunais.

Piršlys Jokubas paklausė: ar nežinote kelio į Ąžuolijos vienkiemį. Jusų akyvaizdoje randasi dabar Ąžuolijos vienkiemis ir jo gyventojai, atsakė vyresnisys sunus Juozas. O! labai malonu atsakėm visi trys kartu. Tuojaus susipažinome, pakratėm viens kitam rankas ir šeimininkų prašomi suėjome į grįčią. Į grįčią įėjus apmėčiau akimis visus kampus norėdamas pamatyti "jaunąją", bet apart įėjusių nieko daugiau nebvo, visos moterys matyt buvo kitame grįčios gale.

Paprašė prisėsti, atsisėdome ir šeimininkai pradėjo klausinėti iš kur ir kur važuojame.

Matote, pasakė piršlys Jokubas, išsiėmė nosinę nusišluostė nuo kaktos prakaitą ir atsiputė. Ma.. .buvo be pradedąs vėl piršlys Jokubas kalbėti, ir taip sustojo išsižiojęs nepabaigęs sakyti žodžio, nes tuom tarpu atsivėrė durys ir įėjo "jaunoji"

Visi atsistojome, pasisveikinome ir vėl atsisėdome. Jau iš pirmo pasižiurėjimo į ją, mano šrdis neapsidžiaugė, nors ir buvau gerai įsidrąsinės, todel negalėjau viską detaliai ir apžiurėti ir per flirtą praleisti. Tai buvo aukšto ugo mergina, beveik lygi su manim. Ji turėjo kaštano spalvos plaukus, kurie buvo suraityti ir suversti ne tai ant pakaušio, ne tai ant viršugalvio ir, į kuriuos buvo prikaišiota begalinė daugybė mažų ir didelių, mirgančių ir nemirgančių šukų-šukelių.

Veidas buvo nudegęs ir visas šlakuotas, akys mėlynos ir juokėsi. Ausyse kadarojo auskarai. Nosis gana ilga ir lygi, ir aš buvau pamanęs, kad jį mano pasiskolino, bet pačiupinėjęs su ranka radau savo nosį vietoj. Dantys buvo gana balti, o priešakiniai buvo šiek tiek atsikišę į priekį.

Apsivilkusi buvo su gana didele dekolte, ne tai raudona, ne tai ruda suknele, gerai nepamenu. Kaklas ir krutinė apdegę. Apie rankas nerašysiu nes jos neįdomios. Liemuo galima sakyti buvo dailiausias iš visu kuno dalių, lygus, status ir lankštus. Koja buvo nedidelė ir apsiavus buvo į dar, ne visai senus raudonus, ilgais auliukais batukus Taigi jeigu ji butų be galvos ir be rankų, kaip pas siuvėjus manekenos, tai tikrai galėtu įvesti žmogu į piktą pakasojimą, bet tik pridėk galva ir rankas ir prisieina nusisukti, nelyginant kad pridėtum prie tigro liemens beždžionės galvą.

Ale aš perilgai užsikalbėjau apie "jaunosios" išvaizda. Atsisėdę visi, —piršlys Jokubas vėl pradėjo kalbėti. Matot, pasakė jis, mes gavom igaliavimo dokumentus atvykti čionai ir padaryti pas Tamstas apžiurėjima ir nedidelę krata, nes Tamstos esate įtariami slėpime kokio tai "vieno turto", padarius apžiurėjimą sustatyti atatinkama protokola. Todel tesė toliau piršlys Jokubas, kad negaišinus veltui brangaus laiko, ir kad įtikinti Tamstas, kad mes esame ne bet koke valkatos, bet tikrai igalioti asmenys, todel leiskite įsikelti ant stalo savo igaliojamuosius dokumentus ir pradėti darba. Prašom prašom, labai prašom, paprašė šeimininkai.

Piršlys Jokubas neskubėdamas išsiėmė iš vienos kišenės nosinę, patiesė ją ant stalo, o iš kitos kišenės ištraukė "stulginski" ir pastatė ant patiestos nosinės. Dabar mes buvom užtikrinti, kad jau mums durų neberodis.

Prinešė surių, lašiniu, dešru ir kitokio lietuviško kaimo valgio.

Aš su piršliu Jonu atsisėdome už stalo ant minkštos kanopos, į musų tarpą įsispraudė ir "jaunoji". Man iš dešinės atsisėdo didelėj plačioj kedėj piršlys Jokubas, už jo tėvas, močia ir sunai, o pastalėn palindo trejetas šunų

Prasidėjo bendros kalbos, apie ukį, politiką, apie Aziją-Aluntą ir Afriką-Uteną ir apie kitokius įvairiausiu galus. Pagalios aš susidraugavau su vienu iš buvusi pastalėj šunų, vardu Tuzikas. Jis man labai patiko, o kaip matyti, buvo ir aš jam patikau, nes visą laiką siekė mano nosį palaižyti. Piršlys Jonas smarkiai apie kažin ką su "jaunaja" politikavo, tik aš negalėjau suprasti nors jie ir sėdėjo mano pašonei.

Aš buvau užimtas su Tuziku, kuris įsimylėjo į manę, kaip ir aš į jį, todel nieko ir negirdėjau ką piršlys su "jaunąją" politikavo. Besimeilaudamas su šunim, aš paprašiau šeimininko kad parduotų man tą šunį, nes jau nebegaliu su juom persiskirsti. "Jaunoji" atsigrįžo, pasižiurėjo į manę, į šunį ir nusigrįžus vėl prie piršlio pasakė jam. Aš Tuziką jokiu budu čia nepaliksiu, o pasiimsiu jį su savim. Mat, suprask, kartu su žmona gausi ir nemokamą priedą šunį.

Ačiu labiausiai, pamaniau sau, už tokį pasoginį gyvą inventorių.

Įsismaginęs pakėliau taurę ir už Lietuvių Dievą Perkuną, mat aš esu Perkuno Garbintojas, man pritarė tik piršlys Jonas, kitį tik išsižiojo ir nieko nesakė. Greit po to pražuvo abu piršliai su "jaunaja" ir abiem jos broliais, o aš likau su seniais. Po kurio laiko piršlys Jonas pakivetė manę į kiemą, ten laukė mus "jaunoji".

— Žinai Broniau, pradėjo piršlys, Stasytė, toks buvo "jaunosios" vardas, —Stasytė sutinka buti tavo žmona ir tu jai patinki.

— Labai malonu, atsakiau, o

— O ji tau ar patinka, — paklausė manęs piršlys.

— Nieko prieš neturiu —atsakiau.

— Tik Stasytė ir jos tėvas su broliais, tęsė piršlys Jonas, sako, kad biskį daug norime pasogos. Dvi karves, ir pakinkytą lineikon arklį gali duoti, tik pinigais 2000 litų perdaug. Aš atsakiau, kad girdi pačiai Stasytei bus geriau, kuo daugiau atsineš, tuo daugiau ji pati turės, todel jeigu aš jai patinku, tai tegul ji patį daugiau ir griežčiau reikalauna nuo savo tėvų ir brolių, nes jai pačiai bus geriau, jeigu nepatinku, tai kitas dalykas.

— Aš pasistengsiu kiek galėsiu, atsakė Stasytė.

— Po to suieškoję sodne po medžiu begulintį piršlį Jokubą, susėdom į dviejas lineikas. Aš su Stasyte ir piršliu Jonu į vieną, o piršlys Jokubas su jos dviem broliais į kitą ir išmovėm į Aluntą.

Aluntoj dar kelius "stulginskius" išvertėm, piršlys Jokubas išvažiavo be vizos Rygon ir susikalbėję per šv. Petrą susitikti galutinom dėryboms Leliuonuose išvažiavome namo. Kely namo važiuojant kalbėjomės, juokėmės ir koliojom piršlį Jokubą už nemokėjimą išrinkti "jaunąją". Namo parvažiavom naktį. Šv. Petre susitikom Leliunuose, o kadangi tada mes abu su Jonu buvom be "drąsos" todel "jaunoji" mums pasirodė dar baisesnė negu pirmą kartą, todel mes užmiršom net apie derybas ir apie viską, ir tik ieškojom akimis kur tirštesnė žmonių minia, kad galėtume ten pasprukti. Daug nekalbėję atsisveikinome, dar prašė manę atvažiuoti į šv. Jokubo atlaidus Alunton. Pasakiau, kad esu naujakuris ir dar arklio neturiu, todel negaliu atvažiuoti ir beveik bėgti pabėgom su Jonu keikdami piršlį Jokubą už nemokėjimą parinkt "jaunosios".

— Žinai ką Jonai, einam dabar pas mano pusrolį Fabijoną, buvusį amerikoną, kuris čia pat Leliunuose gyvena, išsigersime iš to markatnumo ir n pasisekimo, ar ką.

Taip ir padarėm, o vakare linksmi vaižavom namo, užmiršę ir baisią "jaunosios" fiziomordiją .

Rudenį rengiames su Jonu važiuoti piršliuosna į Anykščius. Apie pasekmes vėl parašysiu, o kol kas viso, iki pasimatymo, mano mylimiausios lietuvaitės, Amerikietės, kaip jus toli esate... ah...

Juodbruvis Jaunikis.

SANDARA

THE LITHUANIAN WEEKLY

Published Every Thursday at South Boston, Mass.
by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA
K. J. PAULAUSKAS Manager and Editor.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS
Savaitinis laikraštis, leidžiamas kas ketvergas. Prenumerata turi buti apmokama iš kalno. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo. Metams kainuoja (Amerikoje) $2.50; Kanadoje ir kitur — $3.00. Pinigus geriausia siųsti Pašto Money Orderiu, adresuojant:
"SANDARA"
327 E Street, South Boston, Mass.

Entered as Second - Class Matter January 14, 1914, at the Post Office Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

Redakcijos straipsniai.

RUDENS SEZONĄ SULAUKUS.

Buvęs Sandaros Seimas, Brooklyne, N. Y. padarė tarimą, kad prie Sandaros kuopų butų organizuojamos jaunuolių bureliai bei mokyklėlės. Žinoma, Seimui praėjus, kada užėjo vasaros karščiai ir atostogų sezonas, tai darbas nebuvo galima pradėti ir pasiliko rudeniui, kada oras atvės.

Su rugsėjo mėnesiu užsibaigs vasariniai laukuose parengimai ir vėl grįžsime taip sakant prie naminio miestų darbo, arba daugiau prie kulturinio negu pasilinksminimo darbo. Visų kolonijų Sandariečiai privalo susirupinti vykdinti tą Seimo tarimą ir pradėti jaunuolių organizavimo darbą.

Iki šiam laikui Sandariečiai turime tris jaunuolių grupeles, kurios po Sandariečių vadovyste prakilniai žengia pirmyn. Viena randasi So. Bostone, kita Racine, Wis. ir trečia Cliffside, N. J. Pažvelgus į minėtų kolonijų jaunuolius net džiaugsmas ima, matant juos gražiai veikiant bei girdinti gražiai lietuviškai kalbant ir rašant. Jie jau pradeda pasirodyt musų scenoj ir platokai yra susipažinę su Lietuvos istorija ir auga pavyzdingais lietuviais.

Neabejojame, kad jaunuolių organizavimas bus pasekmingas, jei tik Sandariečiai nepasigailės savo triuso pradžiai darbo. Kuris gi tėvas nenori, kad jo sunus ar duktė butų tikri lietuviai. Aišku, kad visi to trokšta. Nei vienas nenori ir nelaukia, kad jo auganti sunai paskęstų amerikonizmo bangose. Sandara yra vienatinė Amerikos lietuvių tarpe organizacija, kuri neturi savo programe ir savo troškime jaunuolius nuodinti kokiu negeistinu izmu. Sandara yra grynai tautinė organizacija, kuri aukščiausiu savo troškimu turi tai **tautinio savistovumo palaikyme.** Partaigi tą tautinį savistovumą ir lietuvystę galime palaikyi augančiame jaunime tik per jaunuolių organizacijas prie Sandaros. Kurioje kolonijoje prasidės tokie jaunuolių burelių organizavimai, kiekvienas tėvas bei motina, kuris tik turi troškimą savo šeimyną išauklėti lietuviškoje dvasioje, privalo remti Sandariečių žygius. Gi Sandariečiai, kurie pasryžę tautiniui ir kulturiniui darbui, nesigailės savo triuso ir į metus kitus laiko, turėsime didelį burį čion augusio pavyzdingo lietuviškoje dvasioje išauklėto jaunimo. Tad imkimės už darbo nevilkindami nei dienos.

KURIE GI DIDESNI ŠVENTVAGIAI.

Lietuvos valdžia nubaudė klerikalų laikraštuką "Šaltinį" todel, kad jis valdžią išvadino šventvagiais už įnešimą kunigams algas nemokėti. Klerikalų spauda visomis keturiomis puola Lietuvos valdžią ir visaip ją smerkia, vadina šventvagiška. Gi prieš Vatikaną, kuris atėmė iš Lietuvos Vilnių musų klerikalai nei puse žodžio neprasitarė. Tai kur yra didesnė šventvagystė? Jeigu klerikalai taip kalba, tai aišku, kad jiems kunigams mokamos algos yra brangesnės negu Lietuvos Sostinė Vilnius!

Vilniaus šventvagišku pavogimu jie ir šiandien yra patenkinti ir reiškia ištikimybę "šventam tėvu". Štai Bostono besilankant vyskupui Matulevičiui lankant vyskupui Matulevičiui škė ir paprašė, kad vyskupas nuvažiavęs į Romą praneštų Popiežiui, kad lietuviai katalikai jam esą ištikimi. Ar ilgai lietuviška klerikalinė kunigija Lietuvos priešams reikš ištikimybę ir ar ilgai lietuviai katalikai duosis savę vedžioti Lietuvos priešų gerbėjams. Laikas susiprasti ir kovoti už tą , kas yra Lietuvai, sykiu kovojant prieš tą, kas yra Lietuvos priešu.

SKYSTAS KULTURIŠKUMAS.

Amerikoje, nors yra galinga spauda ir galimybės čionaitiniams gyvetnojams kulturiškai pakilti iki aukščiausio laipsnio, bet principe kulturiškumas yra labai skystas. Tą mums įrodo daugelis čion įvykusių gyvenime vaizdų.

Pavyzdžiui galime paimti kad ir šių dienų įvykius. Mirė judamųjų paveikslų artistas Rudolph Valentino ir taipgi mirė Bostono Harvardo universiteto ilgus metus buvęs prezidentas Dr. Eliot.

Valentino buvo artistas ir atsižymėjęs yra tik veik trijuose vėlesnio lošimo judamų paveikslų veikaluose. Jis nieko kulturingai žmonijai nedavė daugiau, kaip tik keletą sufabrikuotų neva gyvenimo vaizdų atvaizdindamas. Bet spauda ir žmonių minios, šiandiena perdėm kalba apie jį; minios žmonių veržiasi pamatyti jo pašarvuotą kuną, kur net policija negali minias sutvarkyti ir buna daugybės sužeidimų.

Gi tame pačiame momente, prie pašarvuoto Dr. Elioto kuno nesiveržė minios žmonių paskutiniu kartu jį pamatyti. Didžioji ir galingoji spauda 99% mažiau pažymi apie jį negu apie Valentino. Tad kodel taip yra? Nejaugi Eliot nėra užsitarnavęs tinkamos pagarbos savo gyvenimo darbais? Dr. Elioto pastangomis, kulturingas pasaulis turi per jį parašytų keletą mokslišku knygų. Dr. Eliot yra pastatęs ant šviesaus gyvenimo kelio burius žmonių. Jo mirtimi susidomėję tik tie, kurie mato gyvenimo kelią, kurie kulturoje yra pakilę. Gi visa kita minia, kuri šiandieną neatrkeipdama atydos į Dr. Eliot mirtį, ji yra pergėrusi skystu kulturiškumu, jis nemoka tinkamai įvertinti tą, kad kulturingai žmonijai yra naudinga ir svarbu.

Apžvalga.

VISGI PAKLAUSĖ PATARIMO.

Pasirodo, kad musiškiai klerikalai, arba klerikalų vadai yra reikalingi sveiko patarimo visuomeniniame darbe. Štai jie buvo užsimanę "Lietuvių Dienoje" parodyti lenkų šventąjį Kazimierą, bet kada pažangieji laikraščiai nurodė kas tas Kazimieras, tai klerikalai susilaikė ir parodoje Kazimiero nesimatė.

VISUOTINAS SEIMAS PAVYKO.

Amerikos Lietuvių Penktas Visuotinas Seimas labai sekmingai pavyko. Nors atstovais ir nebuvo labai skaitlingas, atstovų buvo apie 200, bet buvo suvažiavę žymus musų visuomenės veikėjai, profesionalai ir patį Seimą sudarė labai brandžiu. Pravesta tokių svarbių klausimų, kurie labai žymiai atsilieps netik į čionaitinį Amerikos lietuvių gyvenimą, bet abelnai imant tas Seimas daug neįkainuojamos naudos padarys ir pačiai Lietuvai. Philadelphijos lietuviai, kurie tek daug darbo padėjo Seimo surengime, užsitarnavo didelės pagarbos.

KLASTINGOS INFORMACIJOS

Buvusiam Philadelphijoje ir mačiusiam "Lietuvių Dieną", arba kaip Philadelphiečiai vadina "Klebonų Dieną" ir palyginus su klerikalų spauda, kuri tos dienos iškilmes aprašė, matosi visai didelis skirtumas. Palygnus iškilmes su aprašymais matosi, kad išgiriama ir aprašoma 75 nuošimčiu aukščiau, negu tikrai buvo.

MIRĖ INŽINIERIUS PETRAS VILEIŠIS.

"Lietuvos žinios" atnešė Amerikos lietuviams liudną žinią, kad Lietuva neteko vieno savo žymiausių didvyrių, tai gerb. inžinieriaus Petro Vileišio. Mirė jis rugpiučio 12 d., 1926 m. Visas "L. Ž." numeris (rugp. 17) pripildytas gėdulingais raštais apie velionį P. Vileišį. Visa Lietuvo jo verkia. Kitam "S." numeryje paduosime daugiau žinių apie tai.

PASTABOS SU PIPIRAIS

Rašo Taikos Pypkė.

BIZNIS IŠ PLAUKIMO

Tulas L. Walter Lissberger laimėjo $100,000 kaipo laižybas, kad amerikietė Corson perplauks Anglijos kanalą. Pereitą pavasarį jis dėjo $5,000 pas Lloydus, Londone, prieš jų $100,000, ir dabar, kuomet p. Corson tikslą savo pasiekė, laižybos tapo laimėtos. Lissbergas gauna $100,000. Jis plaukikei duosiąs $25,000 iš laimėtų pinigų. Lig šiol jis yra jai davęs $3,000 prisirengimams ir pragyvenimui.

Tas parodo, kad amerikonai yra dideli rizikuotojai ir mėgsta laižybas. Taip juk daroma su visais kitais sportais. Atimk pinigus iš Amerikos sporto, tai, veikaiusia, neliktų nei sporto.

Dar daugiau, — Lissbergas siulo $25,000 lygiom laižyboms, kad ponia, Corson, yra smarkesnė plaukikė už Gertrudą Erderlę, kuri biskį pirmiau už Corsonienę perplaukė kanalą. Drąsuolis laižybininkas tvirtina, kad ponia Corson, nors yra dviejų kudikių motina, bet gali aplenkti panelę Erderle plaukime aplinkui New Yorko Manhattan salą, 42 mylių tolume.

Tai matot, iš kur imasi plaukikams "stimuliacija".

NAUJI "MESIJOŠIAI."

Atsirado "naujų mesijošių", kurie pradėjo važiuoti Amerikon "išganymo" reikalais. Vos tik įvažiavo indusas Krishnamurti, vadinamasai "antrasis Kristus", jo pėdomis pasekė tulas japonas, pramintas "antruoju Sokratu." Vienas mokina atšalti nuo materializmo, o kitas daryti atgailą.

Linkėtina jiems geriausios kloties, bet vargiai jie ką peš. Čia ne tokia šalis. Amerikoj reikia tokių "mesijošių", kurie ne žodžiais, bet darbais stebuklus kalbėtų.

KAS CHAREKTARIZUOJA BOLŠEVIKUS.

"Vilnies" plunksnagraužis Valonis, neturėdamas ką rašyti, išliejo savo visą tulžį ant mirusio aktoriaus Valentino. Piktumas jį paėmė, kam tiek daug žmonių gailisi jauno ir gabaus dailininko, aktoriaus.

Pavydumas tai viena iš žemesnių žmogaus ydų, kuri charektarizuoja nemokšas, musų bolševikėlių vadus.

TEISYBĖS PIPIRAS KARTUS

"Sandaroje" Pipiras gerai užsistojo ant korno keikunų karaliui Pruseikai. Na ir paleido gi jis savo valgomąją, —aršiau negu paprasčiausias valkata.

Vargšai tie raudono biznio agentai! Jie nei to nežino, kad "argumentuodami" kolionėm patvirtina visus savo silpnumus.

AUGA Į ATBULA PUSĘ

Pačių bolševikų spauda skelbia, kad jų "didžiausia" partija A. D. P. šiandien pilnų narių turinti 2,000.

Reiškia, bolševizmas Amerikoj auga į atbulą pusę, — strimgalviais smukdamas žemyn.

1 SUKIRTO 11.

Musų kaimynai socialistai dažnai mėgsta "pakrėsti juokus" iš savo politinių priešų. Pavyzdin galima paimti kad ir 11 klausimų, kurie nesenai buvo paskelbti jų spaudoj, Bet kuomet "Sandara" paskelbė tik vieną, 12-tą klausimą jiems, tai tuojaus sušuko "karaul"! "gelbėkit!" "tiesmui!"

Vyrai, nebukit bobomis! Jeigu nemokat juoko priimti už juoką, tai ir patys nekrėskite juokų iš kitų!

"VILNIES" PERSIMAINIMAS

"Vilnis" dedasi darbininkų laikraščiu, bet pastaromis dienomis, matomai, jos taktika žymiai persimainė. Ji jau juokiasi iš darbo ir iš tų žmonių, kurie užsiima amatu.

Taip "Vilnies" plunksnagraužis, redaktoriukas, išniekino mirusį aktorių Rudolph Valentino labiausiai už tai, kad pastarasis savo gyvenime nebijojo sunkaus darbo, kokį paprasti rankpelniai dirba. Anot Valonio, Valentino yra "no good" už tai, kad jis yra "buvęs daržininkas, patarnautojas, grindų plovėjas ir batų valytojas."

Tas parodo, kad Valentino buvo geras žmogus, proletaras. Bolševikai turėtų tuomi tik pasidžiaugti. Bet "Vilnis" daro atbulai.

Tai kaip "Vilnis" gali vadintis darbininkų gazieta, jeigu ji 'š darbo tyčiojasi.

KREDITAS PIRM LAIKO.

"Garsas", "Amerikos Lietuvis", "Darbininkas", — kaip mačiau, —išėjo specialiai su Philadelphijos veikėjų paveikslais. Tokis garsinimas ne kažin kaip augština tuos žmones. Mano manymu, kreditas už didelius darbus pripuola tik po to, kai nuopelnai pasireiškia, o ne pirm nuopelnų.

ŽYDAS MUŠA, ŽYDAS RĖKIA

Žydas muša ir žydas rėkia tai teisingas posakis apie darbus Rymo agentų Meksikoj. Jie patys, vadovaujant popiežiui, priešinasi valstybės įstatymams ir tuomi sudaro pamatus Meksikos žmonių neramumui. Turėtų bent tylėti, bet dabar dar "pasauliui įspėjimus" daro. O musų klerikalinė spauda pakartotinai bubnija tuos įspėjimus.

Tai kiek apeina klerikalams žmonių sandara, meilė ir teisingumas ant žemės!

KIAUŠINIS MOKINO VIŠTĄ.

Tikri juokai, kuomet kiaušinis bando mokinti vištą. Taip daro vienas "Laisvės" redaktoriukas, kuris nėra nei "High School'ės" matęs, o drąsiai mokina žymiausius medicinos daktarus, "kritikuodamas" juos gydyme mirusiojo Valentino.

Sulyg "Laisvės" išeina, kad nereikia valgyt mėsos, arba visai nieko nevalgyti, tai ir busi sveikas.

Mane ima žingeidumas, jeigu "Laisvės" štabas taip agituoja už vegeterija, tai kodel jų pačių makaulės plikos ir visoki reumatizmai dažnai juos lamdo?

5-tas Amerikos Lietuvių Visuotinas Seimas.

Philadelphijos lietuvių pasidarbavimu ir abelnai Amerikos lietuvių ir spaudos pritarmu, rugpiučio 30 ir 31 dienose, 1926 metais, mieste Philadelphia, Pennsylvanijos valstijoje įvyko Amerikos lietuvių visuotinas seimas.

Rugpiučio 29 d. vakare įvyko prieš seiminis bankėtas, kuriame dalyvavo apie 400 svečių ir viešnių iš įvairių Amerikos lietuvių kolonijų. Svečių tarpe dalyvavo ir Lietuvos Valstybės atstovas p. K. Bizauskas, konsulas p. P. Žadeikis, ir skaitlingas burys Amerikos lietuvių inteligentijos.

Prie skanių užkandžių buvo ir susipažinimo kalbos. Kalbėjo sekanti kalbėtojai: Sandaros prezidentas p. A. B. Strimaitis; svečias Kalėda; kun. Žukauskas, "Keleivio" redaktorius p. S. Michelsonas, "Sandaros" redaktorius p. K. J. Paulauskas; "Tėvynės" redaktorius p. S. E. Vitaitis; adv. N. Rastenis, SLA. prezidentas, p. S. Gegužis; SLA. sekretorė p. P. Jurgeliutė ir Seimo rengėjas p. J. V. Grinius. Kalbos pertraukiamos ir giedama Lietuvos Himnas, kurią sugiedojus, pirmininkaujantis Dr. E. G. Klimas, pertsato kalbėti Lietuvos atstovą gerb. K. Bizauską.

Tolesniai vėl seka kalbos. Kalba: Lietuvos kosnulas p. P. Žadeikis; vice konsulas p. Daužvardis ir pagalios advk. F. J. Bagočius, su kurio kalba bankėtas ir baigėsi.

SEIMO PRADŽIA.

Sesija Pirma.

Seimą atidarė Dr. E. G. Klimas, 10:25 valandą ryte, pakviesdamas paneles P. Jurgeliutę ir Strimaičiutę priimti ir sutvarkyti atstovų mandatus.

Mandatų tvarkymo metu, pakviesta pakalbėti: Kalba Philadelphijos miesto burmistro atstovas Dr. Thomas W. Davis, kuris pareiškė, jog taip mylis lietuvius, kad net ir pats mylėtų buti lietuviu ir kalbėti lietuvių kalba. Taipgi jis pareiškė, kad miesto raktas, miesto širdis yra atvira lietuviams.

Toliaus kalba: p. V. Jankauskas, V. Ambrozevičius; "Vienybės" redaktorius p. J. O. Širvydas; p. Liutkus, prof. Mėšlis, p. M. Mikolainis ir J. Kazlauskas, kaipo Amerikoje gimę ir augę jaunuoliai. Kalba Lietuvos Atstovas p. K. Bizauskas, p. Česna ir Lietuvos konsulas p. P. Žadeikis.

Vardošaukis delegatų. Viso atstovų pribuvo 150, o užsiregistravusių yra 200.

Rinkimas Seimo pirmininko. Aklemacijos budu išrinktas p. St. Gegužis, iš Mahanoy City, Pa. Vice pirm. D. Pilka, iš Bostono, Sekretorium išrinktas A. B. Strimaitis, iš New York, N. Y. Sekr. pirm. pagelb. p-lė N. Akelaitytė, iš Pittsburgh, Pa., antra sekr. p. Mėšlis, iš Boston, Mass. Išrinkus prezidiumą, kalba seimo rengėjas Dr. E. G. Klimas ir užleidžia vietą išrinktam prezidiumui.

Kalba Seimo pirmininkas p. S. Gegužis, dėkavoja už išrinkimą pirmininku. Pirmininkas paskiria rezoliucijų komisiją: Dr. E. G. Klimą, St. Michelsoną, adv. F. J. Bagočių, N. Rastenį ir J. O Širvydą.

Į spaudos komisiją paskyrė V Jankauską, Dr. Kapočių ir M. Mikolainį. Sesija baigėsi 1:45 val. nutarta susirinkti 3 val. po pietų.

SESIJA ANTRA.

Antrąją sesiją atidarė seimo pirmininkas p. S. Gegužis, 3:40 val. po pietų.

Priimta komisijos pateikta dienotvarkė, susidedanti iš trijų dalių. Kulturinio, komercijinio ir Politinio.

Tarimai kulturiniuose klausimuose.

1. Amerikos lietuvių draugijų klausime referuoja S. E. Vitaitis, kuris referate nurodo, kokią svarbią rolę yra sulošusios lietuvių gyvenime ir daro išvedimą rezoliucijos formoje, kad draugijos dėtusi prie visuomeninių organizacijų, ir persiorganizuojamos sudėdamos į bendrą darbą ir rupintis augančiu jaunimu. Rezoliucija atiduota komisijai.

2. Skaitytas studento J. Gasiuno prašymas suteikti balsą. Prašymas priimtas.

3. Pakelta mokyklų klausimas, referuoja adv. N. Rastenis, nurodydamas, kokiais budais ir kokią mokyklą reikėtų įsteigti. Pagalios pateikė rezoliuciją kurioje pareiškia, kad butų steigiama Amerikos lietuvių aukštesnė mokykla.

4. Spaudos klausime referuoja Michelsonas, nurodo spaudos svarbą, kuri palaiko lietuvystę, riša brolybės ryšiu ir nušviečia mums gyvenimo kelią. Pasiulo rezoliucijų komisijai pateikti rezoliuciją šiame klausime.

5. Jaunimo klausime referuoja S. E. Vitaitis. Apkalbėjus prie rezoliucijų komisijos darinkta komisija iš M. Mikolainis, p-lė Strimaičiutė, Dr. Kapočius ir Bagdonas, kurie kaipo Amerikoje gimę ir augę pagamintų tam tikrą kaipo ir statutą, kur nušviestų kelius augančiam jaunimui susiartinti su lietuvių gyvenimu ir veikimu.

6. Skaityta pasveikinimai. Nuo Chicagos lietuvių organizacijų ir Waterburio liet. Drjų sąryšio.

Sesija užsibaigė 6:45 val. vakare, nutarta susirinkti 9 val. ryte, rugpiučio 31 d.

SESIJA TREČIA.

Sesiją atidarė pirm. S. Gegužis 9:30 val. ryte.

1. Pakeltas dailės klausimas. Referuoja adv. F. J. Bagočius, nurodydamas budus kaip dailę turime branginti ir remti. Pagalios apkalbėjus priimtas tarimas remti musų dailininkus galimais budais.

2. Nutarta pasiųsti pasveikinimas Amerikos prezidetnui, Lietuvos prezidentui ir Lietuvos kabinetui ir Dr. Šliupui.

3. Apkalbėta lietuvių moksleivių reikalai. Kalba moksleivis Gasiunas, nurodydamas budus moksleivių rėmimui, pastebėdamas, kad Lietuvos volstybė kiek gali daugiausiai siųstų Amerikon stipendijinių moksleivių, su kuriais Amerikos lietuviai moksleiviai galėtų arčiau susipažinti ir susidraugauti. Pagalios priimta rezoliucija raginanti Lietuvos pedagogus susirupinti leisti moksleivių reikalams organus. Taigi nutarta atsirkeipti į Amerikos valdžią prašydami, kad Am. valdžia, tą skolą, kurią Lietuva jai skolinga, pavestų lietuvių moksleivijai Amerikoje. Raginti lietuvių moksleiviją kiek galima laikytis tautiškumo.

4. Testamentaliuos reikaluos viešiems reikalams. Priimta rezoliucija, raginanti pasiturinčius lietuvius, darant savo testamentus, nepamiršti paskirti galimas pinigų sumas viešiemsiems lietuvių reikalams, kaip tai: bibliotekom, universitetams, moksleivijai ir tt.

5. Lietuvių tautinio pakėlimo reikale nutarta kreiptis į Amerikos valdžią prašant, kad butą teisingai peržiurėta ir padidinta lietuvių į Ameriką imigracijos kvota.

6. Seimias atkreipė rimto domėsio į Klaipėdos krašto lietuvinimą. Nutarė kreipti Lietuvos valdžios atydą į Klaipėdos kraštą ir reikalauti, kad Lietuvos valdžia, kiek galima teiktų Amerikos lietuviams palengvinimus, norintiems apsigyventi Klaipėdos krašte.

7. Seimas ragina lietuvių organizacijas, kad jos ragintų savo namus, kad jie kiekvienas stengtusi užsirašyti sau patinkamą laikraštį, kas butų didesnė musų spaudai parama ir didesnis lietuvystės palaikymas. Tapgi pageidauja, kad laikraščiuose savitarpiniai ginčai butų vengiami.

8. Seimas ragina lietuvių visuomenę, inteligentiją ir spaudą, galimiausiais budais remti jaunuolių draugijėles; įsteigti jaunuolių žurnalą, pačių jaunolių vedamą liet. ir amerik. kalbose. Remti jaunuolius sporto srytyje ir teitki dovanas atsižymėjusiems. Steigti jaunuolių fondą, kuris rupintusi jų reikalais.

Daugiau apie Seimo tarimus ir bendrąjį įspudį kokį jis padarė pakalbėsime sekančiuose "Sandaros" numeriuose.

Vietos žinios

NAUJAS ĮSTATYMAS.

Pereitą subatą įėjo galion įstatymas, varžantis pirkimą ir pardavimą šaudomųjų ginklų. Dabar kas norės nusipirkti šautuvą turės pirma gauti tam leidimą. Šis įstatymas veiksiąs, žinoma, visoj Massachusetts valstijoj. Tokie leidimai bus reikalingi net ir tiems, kurie turi leidimą tokius ginklus nešiotis su savim. Reiškia, jeigu jie norėtų pirkti, ar išnomoti šaudomąjį įrankį, turės gauti leidimą tam tikslui.

Šiuo įstatymu taipgi uždraudžiama vertelgoms laikyti šaudomuosius ginklus savo krautuvių languose del pardavimo. **Įstatymas neliečia sportininkų.**

Vėlesniais spaudos pranešimais šis įstatymas neliečia ypatų, kurios sporto tikslui kaip medžiokles, norėtų nusipirkti šautuvus. Taip patvarkė generalis prokuroras. Leidimai busią reikalingi pirkimui tiktai paslepiamųjų ginklų, kaip revolveriai bei pištalietai.

METAI NETURI SVARBOS.

Ot naujiena, vyrai! Mergina 21 metų ženijasi su 71 metų senelių ir įrodo, kad tai nėra jokis keistas atsitikimas. Ši panelė, tai Elva Call ir "jaunikis" — William Towner.

Užklausus, kodel jinai taip daro, nuotaka sako:

"Jauni vyrai šiandien yra perdaug nepastovus, tad iš jų sunku sulaukti gero šeimyniniam gyvenimui draugo. Man geriaus patinka labiau surimtėji, senesni vyrai."

"Jaunikis" gi šitaip aiškina: "Šiandien moteris 40 metų amžiaus moka taip puikiai išsidabinti, kad vyrai paskaito ją turinčią tik 20 metų."

Bet ši mergina, broleli, — kaip uoga!

Sakoma, judviejų bendra neapykanta prieš "džiazą" ir "flaperius" suvedė juos į porą.

GREITAI APSIDIRBO SU BUTLEGERIU.

Nors vienas pilietis negalės pasiskųsti "teismo nerangumu", nes jis gavo greitą "patarnavimą" — bėgyje vieno pusvalandžio tapo suareštuotas, pasmertkas ir įkalintas.

Policistas sulaikė jo automobilių ant Bryant gatvės, Maldene, nužiurėjęs, kad ten ne viskas yra kaip reikia. Na ir surado keturis galionus alkoholio. Vežikas padavė savo vardą kaipo Matthey Mogan, 192 Silver st., South Boston, 24 metų amžiaus.

Jis tuojaus tapo nutemptas į Maldeno teismabutį, kur teisėjas paskyrė jam bausmę $100 už nelegališką transportavimą svaigalų, taipgi magaryčioms dar pridėjo 30 dienų į pataisos namą už važinėjimą be "laisnių".

Lankėsi karo ministeris.

Karo ministeris Davis lankėsi Bostone pereitą subatą. Jis atvyko peržiurėti militarinę parodą, Devens kempėje.

Negrai masonai užbaigė savo konvencijos sesijas. Parodose jie atkreipė daugelio atydą savo uniformomis ir iškilmingumu.

VIENAM TAIKĖ, KITAM KLIUVO.

Tegul juos paraliai, tuos vagius! Žiurėkit, kaip čionai atsitiko:

Besivydamas automobilių vagius ant Essex ir Atlantic gatvių, Bostone, policistas paleido šuvį, kuris pataikė nekaltai moteriai į koją. Moters vardas Caroline Grama, iš Winthroop miestelio. Vagių buvo net trys, kurių vienas tapo sugautas.

PADEGIOJA NAMUS

Policija East Bostone ieško namų padegėjo, kuris bandė uždegti trijų šeimynų dar neapgyventa stubą ant Wellespley pl., Nr. 3. Aliejum sulaistyti skudurai atrasta ant visų trijų aukštų.

$1 DAVĖ $125 NUOSTOLIŲ "BUTLEGERIUI"

Tulas Edward Raymond padarė, taip sakant, blogą biznį, parduodamas vienam savo kostumierių bonkutę munšaino už $1. Pardavimas padarytas, bet už tai jis distrikto teisme, Lynne, tapo nubausta $125.00.

ŽMOGŽUDYS MADEIROS FIGURUOJA GARSIOJ BYLOJ.

Pagarsėjusi Sacco ir Vanzetti byla gal suteiks progą žmogžudžiui Madeiros kiek ilgiau pagyventi. Jis turėjo buti nužudytas apie 5 d. rugsėjo. Kadangi Sacco ir Vanzetti byla bus pernagrinėjama 13 d. rugsėjo, o Madeiros yra žymiausia joje figura, tai ir mirties bausmė veikiausia turės buti atidėta.

Šis mirtin pasmerktas žmogžudis prisipažino, kad jis yra tikras kaltininkas žmogžudystėje ir kituose prasikaltimuose, už kuriuos lig šiol buvo kaltinami Sacco ir Vanzetti. Šiuos asmenis viso pasaulio radikalis elementas gynė kaipo nekaltai kankinamus žmones.

Įvairios žinios.

Smarki audra

Iš pėtnyčios į subatą naktį smarki audra perėjo per šiaurinę Naująją Angliją, nuo Bar Harbo, Me., iki Cape Cod. Padaryta daug blėdies.

Bostoną palietė smarkus lietus, bet trumpai. Nashua ir Lowellyj buvo kruša su smarkiu vėjumi.

Antra amerikietė perplaukė Anglijos kanala

Jinai yra dviejų kudikių motina

DOVER, Anglija. — Ponia Clemington Corson, amerikietė, iš New Yorko, pereitą subatą pasekmingai perplaukė Anglijos kanalą. Jinai yra dviejų kudikių motina, kuomi užsitarnauja didesnę pagarbą, negu kitį plaukikai. Ji senai buvo žinoma, kaip gera plaukikė.

Poniai Corson ėmė 15 valandų ir 28 minutas perplaukti per tą didelį juros plotą.

Tai jau antra amerikietė, šįmet sekmingai pasiekusį savo tikslą. Pirmoji buvo panelė Erderle, kuriai ėmė, rodos, 14 ir pusę valandų perplaukti kanalą, ir jinai skaitosi pirmutinė moteris pasauly, pasiekusi šį tikslą.

Pola Negri apalpo prie grabo

NEW YORK.— Garsioji aktorka Pola Negri, apalpo prie savo buvusio numylėtinio, Rudolpho Valentino, grabo. Ėmė 20 minutų ją atgaivinti. Minios šturmano sargybą, bandydamos pamatyti šį nuotikį.

Pola Negri nupirko vainiką, raudonų rožių "blanketą", už $2,000 del mirusio meilužio ir žada pastatyti brangų paminklą.

Milicija šaudė streikierius

Tekstilės darbininkai sužeisti mušiuose su kareiviais .

MANVILLE, R. I. — Tikras karas čionai įvyko ir tęsėsi daugiau valandos, kuomet audinyčių streikieriai ir simpatizatoriai susirėmė su milicija. Tas buvo pereito utarninko vakare. Apie desėtkas, sakoma, sužeista iš streikierių pusės ir du milicijos aficieriai.

Užsimuše žymus Amerikos lakunas

PHILADELPHIA. — Į Deleware upę nukrito ir užsimušė žymus Amerikos laivyno lakunas John Rodgers, kuris pasižymėjo pasekminga kelione orlaiviu iš San Francisco į Hawaii salas. Dabartinėje nelaimėj jo orlaivis nukrito į negilią upės vietą. Lakuna taip sunkiai buvo sužeistas, kad bėgyje dviejų valandų numirė ligoninėj.

SNIEGAS KANADOJ

QUEBEC. — Rugp. 30 dieną čionai penkias minutast laikėsi gana storokai kritęs sniegas.

PIKNIKAS

RENGIA D.L.K. VYTAUTO KLIUBAS

NEDĖLIOJE RUGSĖJO-SEPT. 4 5 ir 6 d., 1926

D. L. K. VYTAUTO PARKE

Šale Lakeview Parko, Lowell, Mass.

Gerbiamiej lietuviai ir lietuvaitės, vietiniai ir apielinkinių kolonjų. —

Šis piknikas yra rengiamas vienas iš didžiausių, kokis kada nors buvo šiame parke, nes yra užkviesti kliubai dalyvauti iš aplinkinių kolonijų. Taipgi užkviesti keletas chorų, kurie nedėlioje išpildys milžinišką koncertą.

Subatoje šokiai prie puikiausios J. Kibildžio vedamos orkestros, prasidės 6 valandą vakare ir trauksis net iki vėlumai nakties.

Nedėlioje, apart koncerto dar bus įvairių pasilinksminimų, kaip tai: kliubo vieno miesto su kito miesto kliubu virvės traukimas, Lenktynės, bėgimas ir per virvę šokimas ir dar daug įvairiausių kitų sportiškų žaislų, kurių čia visų ir suminėti negalima. Panedėlyje šokiai ir kiti pasilinksminimai.

Įžanga subatoje ir panedėlyje 35c. ypatai. Nedėlioje visai maža. Kviečia visus D. L. K. VYTAUTO KLIUBAS.

Neramumai Nicaraguoj

Nusiusta Amerikos kareiviai saugojimui svetimšalių.

WASHINGTON, D. C. Du šimtai Amerikos jureivių ir taip vadinamų "marinų kareivių tapo išsodinti Bluefielde, Nicaraguoj, atgabenti čionai saugojimui svetimšalių nuosavybės ir gyvasties. Bluefieldo gubernatorius pasišaukė juos pagelbon nuo Amerikos karinio laivo "Galvaston", kurio komandantui gubernatorius skundėsi, kad negalįs su savo valdžios kareiviais garantuoti svetimšaliams apsaugą. Esą, revoliucionierių spėkos traukiančios linkui Bluefield miesto.

Diktatoriui gresia bausme

Buvęs Graikijos diktatorius Pangalos turėsiąs atsakyti už visus savo darbus. Sakoma, jis bus teisiamas nacionalio tribunolo. Jam gręsia skaudi bausmė.

Graikijos monarchistai pradėjo labai bruzdėti.

2500 NAMŲ SUGRIAUTA IR DAUG GYVASČIŲ ŽUVO.

TOKIO. — Pranešimai iš Hakodate miesto, kuris randasi ant Hokkaido Salos, sako, kad daug gyvasčių žuvo, 2500 namų sugriauta ir tukstančiai akrų ryžių nuplauta didelio potvinio, kilusio iš smarkaus lietaus.

Hakodate yra jurinio porto miestas, turintis apie 80,000 gyventojų.

ŽEMĖS DREBĖJIMAS.

Pereitą šeštadienį įvyko žemės drebėjimas, kuris buvo jaučiamas Naujoj Anglijoj. Kai kur Maine valstijoj gyventojai taip persigando, kad iš stubų išbėgiojo.

Šiais metais Naujoj Anglijoj žemė drebėjo tris sykius ir dvylika sykių bėgyje dviejų metų.

Stoughtono paroda ir lietuviai

"Sandaros" Nr. 34 buvo trumpai pažymėta apie tą iškilmę, kokią surengė Stoughtono miestas, paminėjimui 200 metų sukaktuves, kur ir lietuviai oficialiai buvo užkviesti dalyvauti iškilmėse.

Pati iškilminga paroda susidėjo iš keturių divizijų. O kadangi lietuviai mieste turi gerą vardą, tai ir gavo gerą vietą, vadovauti antrajai divizijai.

Pirma divizija.

Pirmąją diviziją vedė Allepo Temple benas, iš Bostono, kuris susideda iš 135 muzikantų. Šios divizijos priešakyje buvo miesto valdyba, policija ir militarės draugijos. Kadangi mažas miestelis, tai jų mažas skaičius ir buvo.

Antra divizija.

Antrąją diviziją, kaip minėjau vadovavo lietuviai, su puikiu Oliver Ames benu priešakyje.

Paskui beną, A. Vinckus, reprezentuodamas DLK. Vytautą geležiniuose šarvuose jojo ant širvo arklio. Paskui jį važiavo trys lietuvių flotai.

Pirmas flotas.

Aprėdytas tautinėmis spalvomis vaizdavo Lietuvos galybę. Ant jo geležiniuose šarvuose stovėjo keturi Lietuvos didieji kunigaikščiai sekančiai:

A. Stankus — Mindaugis,
J. Sarapas — Gediminas,
J. Strikauskis — Algirdas,
K. Valentukevičius —Keistutis.

Antras flotas.

Šis buvo labai didelis ir balta drobe aprengtas ir aržuolų vainikais apipintas. Ant jo stovėjo septyni aržuolai, kurių tarpe degė senovės lietuvių "Amžinosios Ugnies" aukuras. Prie aukuro baltuose rubuose stovėjo Krivių-Krivaitis ir keturios vaidelytės. Krivių-Krivaičiu buvo A. Radvila. Vaidelytėmis panelės: S. Mockaitė, A. Klabis, B. Liepis, M. Klim. Vaidelytės buvo baltais rubais apsirengusios, su ilgais geltonais palaidais plaukais ir ant jų galvų buvo žalių rutų vainikai. Flotas buvo užvardytas "Šventvietė".

Šiuos flotus parengdami, Stoughtono lietuviai parodė, kad jie pažysta Lietuvos istoriją; moka gerbti ir savo širdyse užlaikyti tokias tautos brangenybes. Šie pirmieji dideli flotai nebuvo galima gauti ant vietos, tai komisija gavo iš Norwoodo.

Trečias flotas.

Visos išvien Lietuvos vėliavos, spalvomis aprėdytas ir apkaišytas gyvomis gėlėmis. Atvaizdino šių dienų Lietuvos sunus ir dukteris. Mergaitės buvo: B. Jukonis, B. Valantukevičius, M. Tamonis, O. Gigas ir O. Tamonis. Berniukai: J. Olkevic, V. Strimaitis, V. Averka ir M. Grigas. Iš abiejų floto pusių buvo Lietuvos Himnas anglų kalboje.

Paskui flotus važiavo trys automobiliai, kurie vežė Stougtono lietuvių draugijų reprezentantus. Paskui lietuvius buvo kitų tautų ir amerikonų flotai taip, kad parodojanti sudarė parodą dviejų mylių ilgumo.

Tai yra nepamirštanti paroda tik Stoughtono lietuviams, bet ir tai 50,000 miniai, kuri buvo suvažiavusi ją pamatyti, kuri žiurėdama gerėjosi puikiu lietuvių pasirodymu. Gi kada sukaks 300 metų sukaktuvės, lai musų vaikų vaikai dar aukščiau iškels musų tautos vėliavą ir iš jų lupų galingai skambės žodžiai: Lietuva tėvynė musų, tu didvyrių žemė, iš praeities tavo sunai, lai stiprybę semia.

Sekančiame "Sandaros" numeryje tilps aprašymas visų draugijų komitetų vadų, kiek ir kaip kurie pasidarbavo parodos surengime. Taipgi bus ben dros išvados, kaip amerikonų spauda aprašė tą parodą ir kokį įspudį svetimtaučiuose lietuviai padarė tokiu savo pasirodymu, ar jie užsitarnavo pagyrimą ar ką kitą. Taipgi bus ir daugiau įvairių aprašymų apie Stoughtono lietuvius.

(Bus daugiau).

Visi užsirašykite ir skaitykite "Sandarą". Prenumerata metams $2.50.

PIKNIKAS

RENGIA SANDAROS 81 KUOPA, HUDSON, MASS.

PANEDĖLYJ

Rugsėjo-Sept. 6 d., 1926

Apsly Park Hudson Mass.

DAINUOS J. BULSKIS IR KITI. KALBĖS K. J. PAULAUSKAS

Pikniko pelnas skiriamas Sandaros centrui.

Šis piknikas bus tokis, kokio Hudsono ir apielinkės lietuviai dar niekada nėra matę. Nes apart dainų ir prakalbų, bus daugybė visokių žaislų ir nepaprastų linksmybių. Žodžiu sakant, atsilankę, gaus tokius įspudžius, kokius dar niekada neturėjo. Daugelis lietuvių dalyvaus iš Bostono, Cambridge, Worcesterio, Lawrence ir kitų miestų. Tad kviečiame visus dalyvauti ir turėti linksmius laikus.

KELRODIS: Atvažiavę į Hudsoną klauskite River st. kuriuom pavažiavę rasite parką.

AR TĖVAI STATYTŲ PAVOJUN SAVO VAIKUS?

Tikrai ne. O vienok yra nesuskaitomi šimtai tukstančių tėvų su geriausiais norais, kurie nežino kad jų vaikai netinkamai penimi. Tikrai jei žinotų tai prašalintų tą. Daktarai bandymais surado kad kondensuotas pienas yra stebėtinas maistas vaikų sveikatai. Pridedant Borden's Standard ar Challenge Kondensuotą Pieną jus duodat vaikui valgį, kurs budavos jo sveikatą

Pabandykite Borden's Standard ar Challenge Kondensuotą Pieną tokiuose valgiuose kaip: pudingai, sosai, užsigardžiavimai, saldainiai ir kitur, kur reikia pieno ir cukraus. Išbandykite kavoje. Nereikės cukraus dėti. Vaikams duokite užtepę ant duonos ar cukrainių, ar su koko ar šokoladu vietoj pinigų pigių saldainių pirkimui, kurie neturi sotumo.

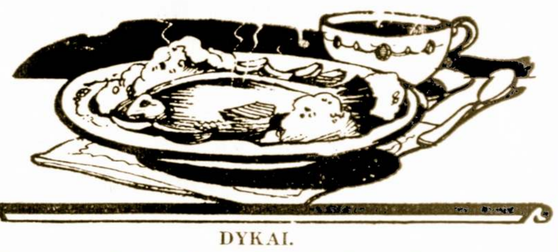

DYKAI.

Taupykite leibelius Standard ar Challenge Kondensuoto Pieno ir gaukite brangių dovanų už juos. Matote čia ant paveikslo naudingą peilį ir šakutes kuriuos gausit už 45 leibel. Šią dovaną ir daug kitų galite gauti taupydami leibelius nuo kenų. Pradėkite šiandie ir nešk it į arčiausią dovanų krautuvę. Apžiurėję dovanas tikrai rasite ką naudingo jusų namams.

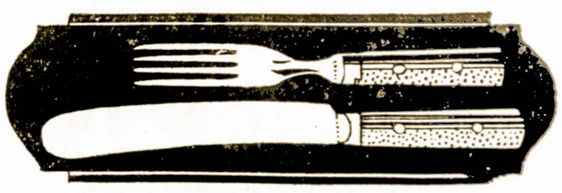

TAUPYKIT LEIBELIUS DEL BRANGIŲ DOVANŲ

Musų Dovanų Krautuvės Bostone:
89 Friend St. arti Haymarket Sq.

KITOS DOVANŲ KRAUTUVĖS:

FALL RIVER, MASS.
14 — 3rd St, arti Bedford St.

BRIDGEPORT, CONN.
105 Congress Street arti Main Street

NEW HAVEN, CONN.
105 Temple Street

PROVIDENCE, R. I.
49 Aborn Street

Lietuviai Amerikoje

BINGHAMTON, N. Y.

ALT. 64 kp. pusmetinis susirinkimas tapo laikytas rugpiučio 20 d., 1926 m. M. Varkuolio bute. Susirinkime tapo nutarta įvykdinti ir pasidarbuoti del ALTS. labo panaudojant visas jiegas, taip, kad nors musų kolonijas sandariečių skaičiaus negalima prilyginti prie kitų kolonijų turtingai apgyventų lietuviais ir žymiu skaičium sandariečių, bet Binghamtono sandariečiai nutarė nepasiduoti darbuotėje del savo organizacijos labo nei vienai kolonijai, bet visuomet parodyti, kad ne tik didelis gali but galingas, bet gal but galingas savo darbais ir mažas, dirbant su pasišventimu ir netingėjimu. Tad tame buvusiam susirinkime ir tapo nutarta, surengti piknikas prie pirmos progos, del ALTS. labo. Komisija išrinkta del pikniko iš trijų žmonių, 2) Išvažiavimas ant farmų, komisija iš trijų žmonių. 3) Parinkti skelbimų į Sandaros kalendorių 1927 m., komisija išrinkta iš dviejų žmonių. Ačiu per pasidarbavimą gerbiamos T. Varkalienės ir O. Kulbiutės pasiunčiam Sandaros centro reikalams $10.00 gerb. T. Varkalienė dirbo su visu pasišventimu del ALTS. ir dabar, bėgyj kelių metų ne vienas dar Binghamtono sandarietis nėra sumušęs didesnių rekordų darbuotej Sandaros labui už gerb. T. Varkalienę. Juokingai atrodytų, kad tą garbę paimt musų Hudson automobilių bosai, o jiems kaipo vyrams nevertėtų dėl moterų apsileisti, tik visa priežastis jiems patartina apsivesti, o tuomet tikrai jiems rupėtų ALTS. reikalai daugiaus negu kita kas dabar.

Gedemino Ainys.

DETROIT, MICH.

Kodel bolševikai bijo važiuoti į Lietuvą?

Tulas laikas atgal, man buvo proga dalyvauti viename suėjime, kuriame buvo ir vietos bolševikai. O kadangi buvo tokas "suminkština" jausmus, tai prie tos progos teko arčiau išsikalbėti apie gyvenimo reikalus ir tikslus.

Mano "parapijonai" B-čiai ėmė skųstis, kad jiems nusibodęs miesto gyvenimas ir fabriko darbas ir, kad jiegos kas dieną eimančios mažyn. Aš jiem patariau važiuotį Lietuvon. Jie man ant to atsakė: "Taip, mes senai manome ir rengiamės važiuoti, bet bijomės." — Kogi bijoti, negi dabartinės valdžios? — užklausiau jų. Gi jie man atsako: Del valdžios, tai nėra ko nuogąstauti, bet kaip rašo (suprask "Laisvė" ir "Vilnis"), kad Rusijos bolševikai užims Lietuvą, tai jei žmogus butumei ką apsiprikęs, tai komunistai viską konfiskuotų na ir tie musų keli tukstantėliai, per vargą sutaupyti žutų.

Vos galėjau išsilaikyti nuo juoko sakydamas, kad jųs komunistai bijot komunistų ir komunizmo. Arba jųs tikite į tokius komunistus, kurie tik kitų turtą nori sau atimti. Iki tos tokios kalbos daėjus, bolševikai pasijuto it katinas už uodegos pagautas ir nutruko kalba.

Minėti bolševikai, kai typas 90 nuošimčio bolševikaujančių lietuvių išeivijoje. Kas tai yra pasakęs, kad lietuvių tautai bolševizmas yra svetimu tai tikra teisybė, nes kiekvienas lietuvis turi palinkimą prie privatinės nuosavybės. Jeigu surinktumei visus bolševikus, kurie turi nuosavybes, tai aišku, kad 99 nuošimtis balsuotų prieš komunizmą. Savaimi aišku, kad ir lietuviško komunizmo vadai ne kitaip darytų. Jie šiandieną susigavę nesusipratusį lietuvį sufanatizuoja neva viena ranka rodydami į kokį murą ir sakydami, kad ve, kaip tik komunizmas įvyks, tai tu to namo savininku busi. Bet kita ranka krausto to vargšo žmogelio kišenių, iš ko sau pusdykiai budami gyvena ir savas nuosavybes kuriasi. Tamsuolius jie klaidina ir iš jų triuso sau turtus kraunasi. Laikas lietuviams prasiblaivyti ir pamatyti raudonųjų biznierių veidmainystes.

Nekorespondentas.

BRIDGEPORT, CONN.

Iš šios kolonijos Lietuvių gyvavimo.

Jau tulas laikas kaip spaudoje nieko nepasirodo iš Bridgeporto taip, kad jau galima manyti, jog šiame mieste lietuvių visai nėra. Bet tirkenybėje, tai visai kitaip yra su Bridgeport lietuviais. Čia yra skaitlingai liet. ir randas daugelis pašalpinių draugijų, taipgi keletas ir politinių kuopų bei kliubų. Bet vėliausiu laiku delej kokių priežasčių apsiautė nesantaikos liga ir letargo miegas apėmė. Gal partijų toleracija bei visuomenės labui veikimose musų vadų per daug didelis partyviškumas prie to privedė.

Todėl vėliausiu laiku skirtingų partijų grupelėms atskirai veikiant, ir nej vieni, nei kiti negauna nuo vsuomenės paramos, o negaunant užtektinai paramos iš visuomenės ir esant mažom partyviškom grupelėm, tad ir ne įstengiama daug ką nuveiktį lietuvių reikaluose. Kame ir apleidžiama daugelis ir labai svarbių lietuviams reikalų, kaip tai: įvykstantis Amerikos Lietuvių Visuotinas Seimas ir tt. Mat V. Seimo reikale pakėlus klausimą kai kuriose organizacijose ir agituojant už svarbą, visur ir visada pasirodydavo priešininkų Liet. V. Seimo įvygdinimui, ar bent nesurasta reikalinga medžiaga Visuotino Seimo rėmimui.

Antra svarbį nedraugiškumo priežasčių, tai yra lietuvių tarpe blogiausias apsireiškimas, tai naudojimas daug naminės (munšaino), mat aki kurie jos naudoja per daug, be saiko, ir budami draugijų bei kuopų nariais, tad susirinkimuose ir kitokiuose tam panašiuos reikaluose daug nesmagumų pridaro. Tad kurie dar mažiau vartoja to balto vandens, visai netinka tarpe tokių, o juk draugijų tarpe veikiant dr-jų reikaluose, tenka buti sykiu dar ir kokiam veikime su tais primirkusiais piliečiais, kur net negalima ir išvengtį nesmagumu.

Todel kai kurie iš tų mažiau ragaujančių baltakę ir nenorėdami turėti tokių nesmagumų, kurie atseina tankiai panešti ką nors darbuojanties delej visuomenės labo, tad del tos priežasties tankiausia atsišalina nuo draugijinių reikalų, per ką ir draugijinis judėjimas nupuola.

Aukščiaus summėtos priežastys ivešpatauja šios kolonijos lietuvių tarpe ir daug blėdės neša draugijiniuose ir tautiniuose reikaluose. Aš tikiu, kad ir kitų kolonijų lietuvių tarpe tos pačios priežastys viešpatauja; bet jųjų pašalinimuj metoda vargiai atsiras, jeigu imigracija laisvai neatsidarys į Ameriką, kada privažiuotų naujų musų idėjų draugų, su nauja energija ir tvirta idėja, kas užimtų musų vietas. Tik tada mes atnaujintumėme draugijinį ir Tautinį judėjimą Amerikos lietuvių tarpe.

Kirvis.

Įvairenybės.

SUSISIEKIMAS PER SAHARĄ.

Afrikoj yra didžiausi pasaulyje dykuma Sahara, vadinama (žodis Sahara arabiškai reiškia dykuma). Ji yra 6 milijonų kvadratinių kilometrų ir turi ne daugiau, kaip pusantro milijono gyventojų, daugiausia klajoklių. Pastarieji klajodami atskiromis giminėmis po dykumą užpuldinėja karavanus (keleivių ir pirklių buriai, kurie keliauja kupranugariais per dykumas) ir ima iš jų mokesčius arba tiesiog apiplėšia.

Pati dykuma yra apklota plikais, supleišėjusiais ir suskilusiais akmenimis arba smulkiu smėliu, kurį vėjas nešiodamas iš vietos į vietą sudaro didelius pylimus. Tokie smėlio pylimai kai kada yra 100—200 mtr. aukštumo; todel ir tos visos dykumos paviršius atrodo lyg bangojanti smėlio jura.

Retkarčiais dykumoj pasitaiko, lyg sala juroj, maži žemės plotai, kur auga vienas kitas medis, žolės ir trykšta šaltinėlis. Tokios vietos vadinasi oazėmis. Čia karavanai sustoja pailsėti ir atsigerti. Bet dažniausiai vandens neužtenka visam karavanui ir tik atsigeria žmonės, o kupranugariams tenka ir toliau eitį ištroškusiems. Visa laimė, kad kupranugaris kantrus gyvulėlis; labai ilgai išbuna neėdęs ir negėręs.

Saharos klimatas taip pat sunkus. Oras labai sausas, lietaus nėra kartais ištisi metai. Žemė įkaista iki 60—80 laips.; net pauksnėje yra iki 40—50°. Naktys, priešingai, labai vėsios: kartais yra 2-3 šalčio laipsnių. Prie tų visų sunkenybių prisideda pati baisiausia, tai smarkųs vėjai, ypatingai žymus čia taip vadinamas samumas. Jis sukelia galybes įkaitusio smėlio, nuo kurio net dangus apsiniaukia, saulė, tartum ugnies kamuolys atrodo, oras virsta gelsvai raudonas. Nors samumas siaučia tik kelias minutes, bet vargas tam, kas pakliuna į jo glėbį: žuna žmonės ir gyvuliai; užneša šulinius ir šaltinius, išdžiovina keleivių šikšninėse tarbose vandenį ir jo sausumoj joki gyvybė nepakenčia. Dabar jau mums suprantama, koks blogas susisiekimas per Saharos dykumą. Nei geležinkelių, nei plentų, nie kelių, nei upių nėra, visas susisiekimas—kupranugaris. Bet ir dabar žmonės nori keliauti šių dienų technikos pabuklais. Štai kad ir prancuzų leitenantas Etjen jau senai ieško budų, kuriais greitai ir patogiai butų galima susisiekti per Saharą. 1924 m. jis dalyvavo prancuzo Gradi ekspedicijoj, kurį automobiliais važiavo per Saharą. Automobilis turėjo 6 ratus, ir juo per 4 paras pervažiavo dykumą. Tai pima kelionė automobiliu. Jos paissekimo dėka, dabar rupinasi organizuoti nuolatinį automobilių judėjimą per Saharą. Tam reikalui prancuzų Reno dirbtuvė padirbo naują 6 ratų automobilį. Sakytas automobilis turės visus kelionės patogumus. Yra aprupintas miegamais ir kitokiais kambariais. Turi didelius vandens rezervuaras, kad pakaktų vandens visai kelionei. Be to, apsiginti nuo klajoklių puolimų, automobilio pastogėje įtaisyti kulkosvaidžiai.

Šiemet broliai Etjen sakytu automobiliu važiuoja per Saharą ir jų dabartinės kelionės sekmės turės parodyti, ar šių dienų technika jau gali pavergti Saharos dykumą, ar dar šis klausimas pasilieka ateičiai spręsti.

NEGERAI SAPNUOTI PAVOJŲ.

Amerikietis Harry Smith sapnavo, kad kalnuose jį užpuolus dideli meška, nuo kurios jis stengėsi pabėgti — ir miegodamas šoko pro langą iš trečiojo aukšto. Jis pabudo nukritęs į stovėjusį palangėj automobilį. O amerikietė Leigerber sapnavus, kad ją užpuolęs kažin koks piktas vyras. Miegodama ji išsitraukė iš po priegalvio revolverį ir du kartu šovė į menamą puoliką. Ji pabudo pasijutus, kad kulipkas suvarė sau

BARZDASKUTYS PRIKĖLĖ ŽMOGŲ IŠ NUMIRUSIŲ

Danijoje mirė kaž koks senyvas, žmonos nelabai mylimas žmogus. Žmona iš džiaugsmo nutarė atsidėkoti vyrui už duodamą laisvę ir gražiai palaidoti. Pirmiausiai pasišaukė barzdaskutį ir liepė nuskusti apžėlusius vyro žandus. Barzdaskutys tokiu uolumu stvėrėsi darbo ir taip daug primuilino numirėlio veidą, kad šis nuo patekusių į nosį muilo putų ėmė čiaudėti ir atgijo. Žmona dabar nutarė, kad antra kartą vyrui mirus, jokiu budu neleis jo skusti.

MAŽIAUSIAS KUDIKIS

Coffeyville, gimė mažiau kaip ½ svaro sunkumo mergaitė. Ji stebina gydytojus savo gera sveikata ir augimu. Mergaitė taip maža, kad išsitenka skrynutėje nuo paprastų batų.

STATYS BAŽNYČIĄ ANT NAMŲ STOGO.

Italai pasikvietė į Romą pasižymėjusį Argentinos architektorių Mario Ferratą statyti labai didelį 44 aukštų namą. Tame name busiančios sankrovos, viešbutis, salė susirinkimams ir ant stogo — bažnyčia. Namai bus statomi fašistų lėšomis.

AMŽINAS NORAS "GIMINIUOTIS".

Prancuzų imperatoriui Napoleonui I-jam paėmus Lietuvą iš rusų ir sudarius Vilniuje laikiną komitetą Lietuvos knigaikštijai valdyti, lenkai pradėjo varyti smarkią propagandą, kad Lietuva butų prijungta prie Lenkijos. Sulenkėję Lietuvos bajorai greitai lenkams nusileido ir 1812 metais liepos 14 dieną Vilniaus katedroje iškilmingai buvo perskaitytas aktas, kuriuo pareikšta "kilnus" noras sujungti Lietuvą su Lenkija. Šiam įvykiui paminėti Napoleono adjutantas Pacas suruošė didelį balių, kuriame dalyvavo pats Napoleonas. Baliuje Lenkijos didikai, norėdami kuo nors atžymėti "kilnaus akto" įvykimą, nutarė duoti 1000 auksinų lietuviams mergelei ir berneliui, kurie sutiktų — pirma ištekėti už lenko, o antras — vesti lenkę.

Baliuje nė vienai mergelei ir berneliui nesutikus tekėti arba vesti lenkę, tuoj buvo išsiųsta 100 šauklių į miestą ir apylinkes pranešti naujieną. Bet mieste ir apylinkėse irgi neatsirado lietuvių, norinčių susigiminiuotį su lenkais; neatsirastų, tur but, ir visoje Lietuvoje.

JUODAS PAVOJUS AMERIKOJE

Amerikos Jungtinėse Valstybėse susirupinę, kad juodųjų negrų skaičius gyventojų tarpe be galo greitai auga. Per paskutiniuosius 20 metų negrų padaugėjo 20 nuošimčių, o baltųjų tik 10. Taip dalykams stovint, nesunku atspėti, kaip pajuodės Jungtinių Valstybių gyventojai dar kokius penkiasdešimts metu. Vienintelis budas apsaugoti Jungtines Valstybes nuo negrų užpludimo — vėl atidaryti kelią baltųjų rasių emigrantams.

LIUTŲ UKIS.

Bene įdomiausias pasaulyje ukis, tai arti kino teatrų sostinės Los Andželos miesto Amerikoj liutų ukis. Ukis įsteigtas vieno vargingo europiečio šešeri metai atgal, dabar jau milijonines sumas vartoja, parduodamas liutus zoologijos sodams, taip pat juos nuomodamas kino filmoms traukti. Dabar uky yra 80 įvairaus didumo liutų. Pigiausias kainuoja 600 litų, brangiausias 10 tukstančių svarų sterlingu.

Liutu laikymas labai įdomus. Jie aptvertam geležinėm krotom garde laisvi vaikščioja. Mažučiai su motinomis atskirti ir maitinami iš pradžių pienu, vėliau kiaušiniais. Suaugusiam liutui reikia duoti dienai iki 10 kilogramu arklienos. Reikia pažymėti, kad kiekvienas liutas turi savo darba — vieni vaidina, kiti futbola lošia, boksuojasi, įvairiausiai žaidžia arba mokosi. Dvi valandas prieš ėdima ir tiek pat paėdus, duodama pasilsėt. Mokomi jie labai švelniai, nevartojant jokių įrankių.

SUOMIŲ MOKYTOJŲ DOVANA.

Grįžę iš Lietuvos suomių mokytojai — ekskursininkai, atsidėkodami už širdingą priėmimą, atsiuntė 1000 litų aukų Lietuvos pedagoginiam muziejui, kurie ir bus sunaudoti muziejaus įrengimo reikalamas.

P A S I I M K I T E C A M E L

Camel yra rukytojo ženklas draugiškumo

NAMUOSE, ar kliube,—apverstame darbais ofise ar susikimšusioje gatvėje—kur tik draugas sutinka draugą, jis išgirsite stebuklingą pakvietimą—pasiimkite Camel!

Ir kur tik Camel yra uždegamas, žmonės sueina kruvon draugiškesniame susipratime —nes gerumas Camels yra visiems suprantama kalba.

Camel yra daugiau negu cigaretas. Tai patyrimas rūkymo pasidžiaugime—puikiausis kokį galima ant šios senos žemės rasti. Camels susideda iš parinkčiausių auginamų Turkiškų ir Amerikoniškų tabakų, ir šie puikus tabakai kopuikiausia sumaišyti, kaip pas neivieną kitą cigaretą. Camels niekad nenuvargina skonio, niekad nepalieka cigaretinio atsidavimo. Jokis kitas cigaretas pasauly nepaneši į juos.

Kadatik ir kurtik sutiksite draugą, lai ta proga buna nuolatiniu užkvietimu prie pilniausio pasidžiaugimo kokis tik gali pačiti iš cigareto.

Pasiimkite Camel!

R. J. REYNOLDS TOBACCO COMPANY, WINSTON-SALEM, N. C.

Demokratija ir Autokratija.

Diktatura ir ramus parliamentarinis valdymasis. Demokratizmas ir diktatura du skirtingi valdymo metodai Europoj.

Demokratija ir autokratija yra du skirtingi elementai, vienas kitam priešingi valstybiniame žmonių gyvenime. Autokratizmas yra sena valdymo metoda, demokratizmas yra nauja valdymo metoda. Nunai tuli pasaulio net pagarsėję politikai, ypatingai Europoje, veda ginčus kas link valdymo metodų. Daugelis žmonių neatskiria demokratizmą nuo autokratizmo. Bet kuomet mes pažvelgiame į praeities politinę istoriją, aiškiai matome, kad demokratiškas idealas galima lengvai atskirti nuo autokratinio idealo, ne tik delto, kad demokratija yra platus kelias visoms žmonių politinėms frakcijoms, tuo labiau, kad demokratija yra vienatinė politinė reforma, pastovi, nesvyruojanti, jinai nors lėtai, bet kas metas žengia pirmyn, tiesdama kelią žmonijai į augštesnį kulturinį gyvenimą. Autokratizmas yra sena didžponių despotų valdymo idėja baigia savo gyvenimo dienas; autokratija kulturingų tautų gyvenime, galima sakyti išnyko, tečiaus tulose Europos valstybėse dar apsireiškia. Po pereitos didžiosios pasaulinės kares, autokratizmas Europoje sparčiai tapo panaikintu. Daugelis tautų nusikratė monarkų (Karališkų sostų) ir, kadangi griuvus sostams su jais autokratija nuėjo į kapus, jos vietą užėmė demokratija. Daugely šalių kur ir po šiai dienai dar yra palaikomi monarkai, autokratinis rėdas nyksta; pavyzdin: Švedų, Norvėgų ir tokios Anglijos imperijoj autokratinis valdomasis elementas su visomis jų despotiškomis idėjomis nyksta kaip ryto rasa, o demokratija prigija ir auga ir plėtojasi. Žinoma, tai yra naturalis evoliucijinis progresas siekiantis demokratinio idealo.

Bet autokratijos šalininkai dar tebe bando palaikyti senoviškas valdymo metodas ir reformas, kaipo tradicijų jų anų senovės laikų; jie pakeičia taktiką savo politiname veikime ir tuomi nori apsukti savo medalio gražiąją pusę linkui visuomenės, idant tuomi sužavėjus ir pagavus joje sau įtekmę.

Diktatura yra niekas kitas kaip reformuota autokratija, nepripažinstanti parlamentarinį budą atatinkamu valdymui.

Neminint plačiai diktatur istoriją iš senesnių laikų, užteks paminėti vėliausių laikų diktaturų pasekmes tulų valstybių gyvenime. Ispanija gal but yra daugiausia pasižymėjus įvairioms diktatoriškoms politinėms reformoms Europoj, bet nepaisant tų visų pastangų ir politinių reformų po diktatura, Ispanijoj žmonių ypatingai plačiųjų minių gyvenimo sąlygos nei kiek nėra pagerėję, naminiai karai ir sukilimai yra paprastu dalyku. Ten niekados nepakanka vietos kalėjimuose politiniams kaliniams. Trumpai sakant, Ispanijoj politinė kova verda per ilgus šimtmečius ir ko toliau į ateitį ji vis darosi smarkesnė ir žiauresnė. Ispanijoj karalius patsai diktuoti negali, jeigu jis tą bandys, tai bematant jo sostas subyrėtų, bet jis diktaturą ant savo pavaldinių palaiko per autokratijos šalininkus, tam atskirus žmones.

Italijoj nuo laikų Mazzenni ir Garibaldo vadovavimo buvo prasiplatinusį demokratija italų tautoje ir nors ten esant monarkų aukščiausių valdovų, visviena jau italai buvo pasiekę augšto demokratinio laipsnio, per savo parlamento leidžiamus įstatymus ir valdymą. Nors karalius yra skaitomas kaipo valdžios galva, tečiaus buvo kaip tik atbulai, arba tik ant popiero. Faktiškai, parlamentas, per žmonių išrinktus jame atstovus, buvo pilnas šalies valdovas. Karės metu, kuomet iškilo opiausi politiniai klausimai ir klasinės bei tautinės žmonių kovos Europoje, monarkai pajuto, jog jų sostai svyruoja. Daugelis jų sutrupėjo. Pasilikę monarkai tulos šalyse, numatė reikalą keisti politinias reformas, idants apsisaugoti nuo spartaus demokratinio idealo, kuris visu smarkumu apsireiškė minių politiniame judėjime, čia ot atsirado autokratijos elemente gabių žmonių, kurie sugalvojo naujus budus stelbimui demokrat. judėjimo miniose. Tokioj Italijoj atsirado fašizmas. Mussolini, kaipo naujas masijus atsistojo autokratų politiniame fronte ir ne tik Italijoj jis suorganizavo fašistų gaujas, bet ir kituose kraštuose autokratai pasekė jį kaipo simbolą naujai perorganizuotos autokratijos; fašizmas pagaliaus jeigu nepraktikoje, bent jau teorinėj svajonėj atspindi visose šalyse autokratinėje klesoje žmonių. Mes matome nunai, jog kiekvienoj šaly bile reakcionieriškame elemento judėjime, fašizmas yra augščiausiu obalsiu.

Bile politinė diktatura yra epidemija, kuri sugadina sveiką neišlavintą žmonių protą ir sunaikina jų teises gyvenime.

Diktatura nepaisant ant kokio pagrindo ji nebutų pastatyta šalies valdyme, ji negali buti sekminga ir tuo, labiau naudinga, kaip šaliai, taip ir jos gyventojams. Pavyzdin Rusijos sovietų diktatura, kuri neva skaitoma didžiumos, t. y. darbininkų elemento vadų pastatya ir vykinama, bet Rusijos Sovietų Respublikoje nunai nėra tos ramybės ir pasitenkinimo darbininkų miniose taip kaip nėra pasitenkinimo reakcionierių diktaturos priespaudoje. Persekiojimai ir politinių kankinimai kaip Italijoj, Ispanijoj taip ir rusų Sovietų respublikoj pilni kalėjimai. Ekonominis žmonių gyvenimas galima sakyti visose diktaturų šalyse yra vienodas, išskiriant tai, kad reakcionierių diktatoriai randa simpatiją pas turčių luomą, o Rusų Sovietų diktatoriai priešingai yra boikotuojjami. Bet žiurint tik grynai įvidujinius tų šalių piliečių gyvenimo reikalus, matosi, jog darbininkų, arba didžiumos tų šalių piliečių gyvenimo reikalai abelnai yra blogesni negu bile kada buvo. Tas ir parodo, kad diktatura nėra praktiškas budas valdyme ir vedime šalies ir jos žmonių reikalų ir, kad diktatura tai yra niekas kitas kaip tik autokratizmas, tai yra epidemija, kuri demoralizuoja ne tik žmonių politinę laisvę, ekonominį jų gyvenimą, bet apart to, užtvenkia kelią demokratijos ir kulturos ideologijai: sulaiko progresą ekonominiui veikimui, nes kol diktaturos gyvuos, tol prieš jas kova nesiliaus.

Šiandieną aiškiai matome, kad kaip Rusijos Sovietų Respublikoj, taip ir kitose diktaturų šalyse, eina kova ne t[illegible] liaudy ir jų politinėse partijose, bet net tarpe vadų kila nesusipratimai ir kova pasidvigubina. O jeigu tų šalių piliečiai galėtų savę valdyt demokratiniu idėjos metodu ir sunaudotų tą energiją rimtiems darbams, kurią dabar sunaudoja savitarpiniai kovai, tai suprantama, kad šimtą kartų butų naudingiau visuomenei.

Diktaturoms ateina galas. Parlamentarinis valdymasis yra vienatinis ir pasilaikys

Kiek laiko atgal, Ispanijoje aštrioji diktatura tapo panaikinta, arba labai žymiai sušvelnyta. Gen. Primo De Rivera, numatė, kad jis ilgai diktuoti negalės, nes visame krašte liaudy ir net valdomose sferose bruzdėjimas auga, suokalbiai nuversti jo galybę platinos, tad jis nelaukė iki paskutinės dienos-revoliucijinio sukilimo, jis išleido dekretą, jog panaikins diktaturą ir atgaivins parlamentą etc. Tokiu budu jis išgelbėjo tą krizį ir savo poziciją, nes panaikindamas diktaturą (kitaip sakant pakeitęs jos metodas), jis pasiliko valdžios priešaky ir visuomenė nusiramino tulam laikui.

Graikijos diktatorius Gen. Pangalos, šiomis dienomis tapo nuverstas sukilimu ir politiniai kaliniai tapo paliuosuoti arba laikinai pakeista, t. y., Pangalos tapo politiniu kaliniu ir jo pasekėjai. Grekijoje pergalė ant diktaturos yra, bet kuomi ji pasibaigs kol kas dar negalima tikrai pasakyti. Rusijos Sovietų Respublikoj matomai yra didelių **desputų kaip** li[illegible] taip ir valdininkų tarpe ir su laiku tenai gali buti panaši politinė permaina taip kaip Graikijoj. Italijoj laukia toks pat likimas, o gal dar žiauresnis, nes tenai Mussolini'o diktatura yra griežčiausia ir aštriausia, taipgi jinai yra suorganizuota ant grynai patrijotizmo principų. Todel aišku, kad Mussolini turi didelę armiją savo šalininkų, todel jo diktaturos nuvertimui reikalinga didelės jiegos, bet ta jiega susidarys su laiku, kuomet du galingi oponentai susirems sukilimo kovoje, aišku kiek Italija ir jos gyventojai turės nukentėti. Tai yra baisu pamanyti, tečiaus politinis ir ekonominis gyvenimas Italiją prie to veda.

Vienatinis budas vidujiniai šalies taikai, tai parlamentarinis valdymasis.

Kulturingesnėse tautose ar šalyse visokiems izmų diktaturos šalininkams sparnai tapo pakirsti. Vokietijos reakcionieriai pageidavo diktaturos su tikslui atgaivinimui Monarchiją gražinant Kaizerį ar jo sunų ant sosto. Bet vokiečių tauta lengvai išvengė diktaturos iš reakcionierių taip pat ir iš spartakų komunistų. Švedai, Anglai ir daug kitų tautų po karės pergyveno ekonominius ir politinius krizius ir jų turi dabar pakankamai, tečiaus nemato diktatorystėje išganymo savo valstybei nei viena kulturingų tautų. Lietuvoje, kadenų partija, ta juodoji musų "klerikalų armija" taipgi bandė organizuoti fašistinį sukilimą ir siekė per jį diktaturos, bet Lietuvos visuomenė ir jos vadai, demokratybės šalininkai, suprato Lietuvos kunigijos ir jos pakalikų aspiracijas, siekimą prie diktaturos, tad ilgai nelaukė, bet laike rinkimų į Seimą padarė galą fašistiniui judėjimui. Tas yra begalo malonu matyti, kad Lietuvoje, kur rodos dar kulturinis žmonių laipsnis stovi žemai, tečiaus didžiuma Lietuvos piliečių su laiku suprato klerikalų politiką ir pakirto jai sparnus, neprileido ją pakilti į augštą ir tuomet užpulti ant vargdienių su diktaturos bizunu.

V. M. Č.

DVIEJŲ GAIDŽIŲ MUŠTYNĖS.

(Feljetonas)

Nors žmonės sako, kad feljetonai sulipdyti iš melo klijaus, bet šis mano feljetonas tai nekaltas kaip 16 metų mergaitė.

Kada pešasi du piemenėliai del birbynės, arba dvi moterys del vištos, tai lai sau paminkština savo muskulus. Bet kada susipeša du tėveliai, tai jau nesigaili nei buteliuką rašalo išrašyti peštynių aprašymui.

Klebonas Šikelė, prastas parapijos vadas, susipyko su savo tvirtaisiais parapijonais už tai, kad jis prastą rudinę nešioja. Parapijonai padavė vyskupui prašymą, kad Šikelę atsiimtų, o jiems prisiųstų mandresnį kleboną. Bet Šikelės gudri galva irgi suodė, kad ir jo džekonijos džekonas Labanauskas prieš jį eina. Čia jau tikra velniava.

R. parapijoj buvo rekolekcijos. Kunigai, kaip žydai saulei tekant tebemiegojo. Mat buvo nuvargę. Vienus nuvargino kalusinėjimas už ką žmonės balsavo, tai jau senesniųjų nuovargis. Gi jaunesnieji, tai nuvargo panelės bespaviedodami. Matomai jų nuodėmes su žingei dumu buna klausomos. Jeigu kas netikite, tai patėmykite, jauną kunigėlį panelę spaviedojant ir pamatysite, kad jo veidas kas minutą mainosi. O vistiek ilgai spaviedoja.

Dar visiems kunigams bemiegant, kunigas Šikelė nieko nesiklausęs, be kepurės, su baltomis kelinėmis ir medinėmis kurpėmis įsiveržė į džekono miegamąjį kambarį. Radęs jį begulint suriko: Ei tu pilvuzai! Kaip tu drįsti pasirašyt po protokolu, kad mane iškeltų iš tos parapijos!? Džekonas išgirdęs riksmą šoko iš lovos ir norėjo mauti per langą. Bet pamatęs pažystamą kunigą, pasispiaudė ranką ir mojo jam per kuprotą nosį, kad net raudoni burbulai pasirodė. Šikelė griebė džekoną ir trenkė į sieną, bet pataikė į virtuvės duris, kurs su durimis įsivertė į virtuvę ir atsimušė į jauną tarnaitę.

Atlikęs tokį darbą, Šikelė išvažiavo namo, bet paliko vieną kurpę.

Ant rytojaus, džekonas įsitraukęs ant drąsos, pasiėmė policijanta ir nuvyko pas tą kunigą. Nuvažiavę rado Šikelę bevaikščiojant su geležine šake apie kleboniją ir bekirkinant moteris.

Ei, Šikele! — Aš atvežiau nuo vyskupo raštą, kad tu iš šios parapijos išsikraustytumei — toli stovėdamas šaukė džekonas. Pagalios vienas kitą gerai išsikeikė ir persiskyrė.

Iš giedro dangaus trenkė perkunas. Džekonui atimtas titulas ir statomas į vikaro vietą. Šikelė nuvažiavo į Panevėžį, naujam vyskupui gerai pakalbėjo, nurodė, kad bedievių laimėjimas, tai džekono darbas ir vėl pasiliko geru.

Iš to visko išeina taip, kad kunigams litas brangesnis už Dievą. Jie mušasi už litus, o tikinčiuosius ragina ginti ir muštis už tikėjimą. Jųs mums atiduokite savo litus ir mes gyvensime gerai čia, o jųs užtai laukite sau atlyginimo ten, už debesų.

Karklų žvirblis.

KARTAIS IR PARAUSTI PAVOJINGA.

Nesenai Olandijoje teismas negrinėjo įdomią byla. Jaunai merginai dingo 50 guldenų. Paklausiusi nepažįstamo šalia ėjusio jaunuolio, ar nematė jis, kaip pražuvo pinigai ir šiam atsakius, kad — ne, mergina jį apkaitino pinigų vogime. Teisme ji rėmėsi vien tuo, kad jaunuolis, jai apie pinigus teiraujantis, paraudo. Taikos teisėjas jaunuolį buvo pripažinęs kaltu ir nubaudė 100 guldenų pabauda. Januolis padavė apeliaciją į aukštesnę teismo įstaigą, pranešdamas, kad esąs labai sarmatlyvas ir kalbėdamas su jauna moterim visada parausta. Teismas pirmą savo nutarimą panaikino.

STRAIPSNIS 34.

Maudymas.

Kudikį reikia kasdien prausti, laiką nureguliuojant pagal laiką penėjimo ir pravėdinimo. Geriausia yra rytas, bet galima ir vakare. Nereikia kudikio maudyti po penėjimui, arba neužilgo prieš išvedimą laukan. Iki bamba neužgis, reikia trinti tik su kempine. Po to vartoti vonelę. Per pirmą mėnesį vandens temperatura lai buna apie 95-1000 laipsnių Fahrenheito, laipsniškai mažinant iki bus 90 gale metų. Rekomenduojama įsitaisyti maudynės termometras. Ausis ir nosį reikia švelniai išvalyti su vata. Seilių gleivė gerklėje pas kudikį taip plona, kad mažiausias patrynimas gali įdrėksti ir atverti kelią užsikrėtimui. Todel patariama, kad motina neprileistų burnelei apsipurvinti ir tada nereikės plauti. Po šeštam mėnesiui kudikio gerklę galima valyti su minkštu audeklu nemygant, o kada dantys pasirodo, tai galima vartoti švelnų šepetuką. Kaip tik kudikis užauga, tiek, kad gali mokintis, reikia jį pratinti dantis valyti.

Soda prausimas. — Prausimas su soda patarnauja gana gerai tada, kad šilta, ypatingai vasarą. Į kiekvieną galioną vandens reikia dėti du šaukštelius sodos. Vandens temperatura turi buti ta, prie kurios kudikis jau pripratęs. Užtenka laikyti jį dvi iki keturiu minutų. Odoje tada neturėtų buti jokio trynimosi. Kudikį reikia nusausinti su švelniais abrusais.

Skrudų prausimas. — Skrudos irgi naudingos del karščių. Į vandenį reikia įdėti vieną puodelį skrudų ir daryti taip pat kaip su sodos prausimu.

Muštardos prausimas. —Muštardos prausimai naudingi nerviškumo ir nemiegojime. Prirengiant maudynę, dėk pilną šaukštą muštardos į šešius galionus šilto vandens. Kudikį laiky vandeny dvi ar tris minutas, o išėmus geraį nutrink odą ir tuoj guldyk. Tuo budu kudikis gaus ramaus ir atgaivinančio miego.

Didžiausia problema kiekvienos motinos yra tada, kada jos krutų pienas išsenka, ir jai rupi kokį maistą reikė kudikiui duotį idant jis sveikas butų ir augtų stiprus ir vikrus. Borden's Eagle Pienas išrišo tą problemą tukstantims ir tukstantism motinų bėgy paskutinių šešiosdešimts metų. Daugiau vaikų tapo išauklėta su Eagle Brand negu su visais kitais preparatais sykiu sudėtais. Žindyk, suprantama, pati kudikį jei gali, bet nebandinėk visokių maistų apie kuriuos mažai žinai. Eagle Pienas yra sveikas ir grynas, be to lengvai suvirškomas.

Skaityk šituos straipsnius atydžiai kas savaitę ir pasidėk ateičiai.

Skanumynas savaimi pasidaras

Gardus karamelinio pudingas be jokio reikalo saikuoti arba maišyti. Tik paimk neatidarytą Borden'o kondensuoto piero (pasaldyto) keną ir virink per tris valandas vandens puode. Ataušink ir duok supjaustytą į riekutes. Jums laaib patiks gausiai kvepiantis karameliniu skoniu. Šeimynai jis patiks ir jo pageidaus dažniau.

Borden's STANDARD BRAND CONDENSED MILK

JUSŲ GROSERNINKAS TURĮ ŠVIEŽIO STAKO

Choro Repertuaras

Mėnesinis Muzikos Leidinys
Metams — $2.00
Ta pačia kaina siunčiam ir Lietuvon.
ANTANAS BAČIULIS
421 EAST SIXTH STREET
SO. BOSTON, MASS.

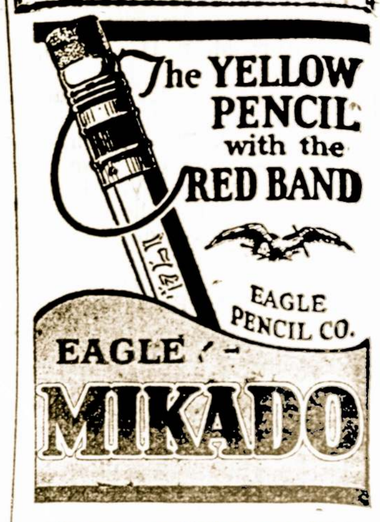

Geriausi paišeliai, naudoki juos.

Išegzaminuojam akis ir pritaikom akinius.
H. S. Stone O.D.
Akiu Specialistas
399a BROADWAY,
So. Boston, Mass.

VADAS RAS TENIS
ADVOKATAS
700 West Lombard Street
BALTIMORE, MD.
Telefonai:
Ofiso: Calvert 5896
Buto: Gilmor 0361

Tel. So. Boston 0502
Paul J. Jakmauh, M. D.
(Jakimavičius)
509 EAST BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Telefonas S. B. 2805-R
Lietuvis Optometristas
Išekzaminuoju akis, priskiriu akinius ir kreivas akis atitaisau, tinkamu laiku
J. L. PAŠAKARNIS, O. D.
447 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Dr. J. C. Seymour
(LANDŽIUS)
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: nuo 9:00 val. iš ryto iki 9:00 v. vak.
381 BROADWAY,
So. Boston, Mass.
Tel. S. B. 4000.

Namų tel. Univ. 1463-J.
A. O. SALNA (SHALLNA)
LIETUVIS ADVOKATAS.
Baigęs du Universitetu Cornell University su A. B., G. Washington Univ. su LL. B.
"Darbininko" Namo
(antros lubos)
366 W. Broadway, So. Boston.
Tel. So Boston 3520

Lietuviška Aptieka

Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistu ir Europiškų ir visokių lietuviškų žaknų.

Mei laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsenėjusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptingų ligų ir geriausius patarimus suteikiame, nuo patrukimo dėl vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirkeite pas mus, sučedysite pinigus ir sveikatą. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausai. Pašaukiame geriausius daktarus per telefoną visai uždyką.

D. CABITT
100 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

Lietuvys Advokatas
Veda visokias provas, kaip tai civiliškas ir kriminališkas; padaro visokius dokumentus pria pirkimo ir pardavimo.
PRANAS J. KALINAUSKAS
381 BROADWAY,
So. Boston, Mass.
Ofiso ir gyvenimo vietos Telefonas S. B. 0441

Vietos žinios.

BOSTONIEČIAI IŠKILMINGOSE VESTUVĖSE.

Burys bostoniečių ir vienas žymus lietuvis biznierius, p. Petras Akunevičius, iš South Bostono turėjo smagius laikus pp. Versiackų vestuvėse, Norwoode. Ženijosi p. J. Versiackas su p. K. Kulikauskaite iš Roslindale. P. Versiackas, jaunikis yra žymus vietos biznierius, bekerys, geras sandarietis.

Vestuvės buvo labai pu Lietuvių Svetainėje, Norwoode.

Sekantis gražus lietuvių burelis buvo kaipo žymesni vestuvių dalyviai, butent:

Pusbroliai, D. Valina, A. Szatas.

Pamergės: Helen Lamash, Sophia, Šimela.

Piršlys Petras Akunevičius, svočia — Marcelia Lamašienė.

Gaspadinės: Vasiliauskienė Dundulienė, Peciulienė, Krasauskienė, Olesevičienė, Petronėlė Serafinienė.

Taipgi žymus vestuvių svečias buvo p. Paul Babilas, gerai žinomas vietoslietuviams stambus biznierius.

Pokilis buvo iškilmingas ir pavyzdingais. Linkėtina jaunavedžiams laimingo ir ilgo gyvenimo poroje.

Ten Buvęs

AMERIKONAI REMIA VAIZBOS BUTĄ.

Lietuvių Vaizbos Buto kliubas gavo dvi gražias sidabrines Meilės Taurės nuo įžymių amerikonų. Senatorius Wm. M. Butler suteikė meilės taurę del geriausio lietuvio atleto, ir Gov. Councilor Geo. E. Curran suteikė meilės taurę del geriausios lietuvės panelės atletės. Vaizbos Butas paskyrė labai gražią meilės taurę del gražiausios lietuvaitės panelės iš Mass. valstijos. Meilės taurės ir daugybė kitų brangių prizų bus skiriama išlaimėjusiems įvairiuose kontestuose ant Vaizbos Buto metinio Išvažiavimo, kuris atsibus Rugsėjo-Sept. 12 d. ant Chapliko Ukės, Hudson, Mass. Bus įdomu sužinoti kuri bus gražiausia panelė iš Mass. valstijos.

Patartina visiems atsilankyti.

APSIVEDĖ p. STEFAN.

Vietiniams lietuviams gerai žinomas gabus real estate biznierius p. B. Stefan apsivedė su p. Juze Keliute iš St. Louis. Vestuvėse buvo daug žmonių ir p. Keliutės motina dalyvavo.

Juozas Gricius buvo pusbroliu ir Sofia Sungaliute — pamerge. Šliubą ėmė pereitą subatą.

Linkėtina jaunavedžiams laimingo gyvenimo. **Rep.**

KARŠTA RUGPIŪČIO PABAIGA.

Paskutinės rugpiučio dienos pasižymėjo nepaprasta šiluma. 29 d. rugp. buvo neturėjusi sau lygios per 46 metus. Termometras rodė 91 laipsnį. Tokis šiltas oras buvo tik 1880 metuose, kuomet užrekorduota 92 laipsniai.

LAIMĖJO STREIKĄ

Pereitos subatos naktį pasibaigė "reinkoutų" darbininkų streikas su laimėjimu streikieriams, kiek tas liečia darbo valandas ir algas. Fabrikantai nesutiko tik klausime švenčių: jie duoda tik 4-tą liepos, vietoj reikalautų keturių dienų per metus laiko.

Darbininkai laimėjo 42 val. darbo savaitę ir $44 vyram, ir $35 moterims. Taip vadinami "finišeriai" gausią po $25.

"Reinkoutų' 'darbininkai išėjo į streiką pereitą ketvergą, virš 1,000 darbininkų. Tas buvo visiškai suparalyžiavę "reinkoutų" industriją Bostone.

M. PETRAUSKO LAIŠKELIS.

Šiomis dienomis kai kurie Sandariečiai gavo atvirutes nuo musų gerb. kompozitoriaus M. Petrausko, kuris, kaip žinoma, išvyko Lietuvon. Viename tokiame laiškely rašo:

"Vejas neša mus ir kaukia. Neramios jurės, kaip įsimylėjusios mergaitės širdis: vieną myli ir kito nori, bijo apsigaut.. Rinkaus laivus ir nepataikiau. Geriau visgi irties dideliu laivu, nors ant mažųjų patarnavimas geresnis. **M. Petrauskas.**

Dabartinis kompozitoriaus adresas: Žaliasaj Kalnas, Kaunas.

Sandaros Centro Piknikas

Nedėlioje, Rugsėjo-September 12 d., 1926

TAUTIšKAM PARKE METHUEN, MASS.

Šis Piknikas bus vienas iš didžausių Naujoje Anglijoje. Jame dainuos žymiausi visos apielinkės dainininkai, solistai, duetai. Taipgi bus puiki muzika, kuri suvažiavusius svečius linksmins. Tėmykite sekančios savaitės paskelbimą ir susipažinkite su businčia pikniko tvarka ir programa. Turime pastebėti, kad šiame piknike dalyvaus daugelis lietuvių iš visų miestų. Tai bus didžiausias piknikas kokis šiais metais yra buvęs.

Šiame piknike dainuos: JENKINS, J. BULSKIS, P-lės ČERNIAUSKAITĖS ir Z. NEVIACKIENĖ. Tai retai kada pasitaiko surengti piknikas, turint tiek daug žymių dainininkų. Tėmykite vėlesnius pranešimus.

NEPAMIRŠKIT RUGSĖJO 12. AKUNEVIČIUS VĖL PASIŽYMĖJO.

Rugsėjo 12 d. Tautiškame Parke, Methuen, Mass. bus Sandaros Centro piknikas. Tokio pikniko kaip šis dar niekada nebuvo. Jame skambės gražiausios ir naujausios dainos, kurias dainuos geriausį apielinkės dainininkai. Taipgi bus prakalbų ir kitokių įvairių pamarginimų. Rengkitės visi.

Del permainų trasnportacijoje.

Generalio prokuroro pavaduotojas patvarkė, kad Elevated traukinių trustisai, globėjai, turį pilną teisę panaikinti gelžkelines linijas ir vietoj jų įsteigti busų transportą.

JAU BUS BALIUS!

Sus. Let. šv. Kazimiero draugija rengia nepaprastą balių, kuris bus pirmadieny. Patartina visiems dalyvauti, nes bus daug linksmumo.

Dinamito dulkės užnuodino darbininkus.

Valdžios amunicijos sandelyj buvo užsinuodinę 14 darbininkų, kurie perkrovinėjo sprogstančiąją medžiagą iš Hingham sandelio į laivą Nitro. Sakoma, nuodai buvo įsigavę per odos skylutes dulkėmis dinamito TNT, kuris yra žinomas kaipo smarkiausiai eksploduojanti medega.

Petras Akunevičius, vietinis žymus lietuvis graborius, suspėjo užkariauti visas lietuvių apielinkines kolonijas. Jo mandangus patarnavimas, gražus ir tvarkingas apsiėjimas užinteresavo visus ir reikalui esant šaukia jį į kitus miestus.

Dabar jis vėl pasižymėjo iškilmingu pagrabu, kuri paruošė Norwoode, Mass., laidojant ten mirusią Marijoną Kvietkauskienę, kuri mirė 24 d. Rugpiučio. Palaidota 26 d. Rugpiučio, šv. Mykolo kapinėse, Bostone. Liko nuliudime vyras, trys vaikučiai, brolis ir giminės.

Laidotuvės buvo gražios, dalyvavo giminės, draugai ir iš pašalpinės draugystės. Visi gyrė p. Akunevičiaus sugabumą ir pastangas, kuriomis jis pasižymėjo, teikdamas paskutinį patarnavimą. Todel rekomenduojama lietuviam, kad visuomet, reikale esant, kreiptusi prie šio žymaus musų lietuvio graboriaus, o pilnai busite užganėdinti, kaip patarnavimu, taip ir nedidelėmis lėšomis.

Dalyvavęs šermenyse.

Gatvių komisionieriai oficialiai patarė majorui Nichols padaryti naują gatvę, lėšuojančią $375,000, kad tuomi paliuosavus nuo kimšaties Governor skvėrą.

Vaizbos Buto Metinis

Išvažiavimas

ANT CHAPLIKO UKĖS
121 BRIGHAM STRET,
HUDSON, MASS.

12 RUGSĖJO-SEPTEMBER
1926.

Programas prasidės 1 val. dieną
50 PRIZŲ BUS DUODAMA
už įvairius pasižymėjimus

Senatorius WM. M. BUTLER paskyrė gražią Meilės Taurę geriausiam Lietuviui Atletui. Gov. Councilor GEORGE R. CURRAN davė brangią Meilės Taurę geriausiai Atletei Lietuvei panelei.

VAIZBOS BUTAS skiria Meilės Taurę Gražiausiai Lietuvaitei iš Massachusetts Valstijos.

Daug įvairių dovanų yra paskirta už skirtingus pasižymėjimus.

FRANK YUŠKA, Lietuvis čampionas ristikas, paroduos ristynėse.

Toniko ir užkandžių bus ant vietos.

Jeigu lytų, išvažiavimas bus perkeltas ant sekančio nedėldienio.

Kviečia visus
.VAIZBOS BUTAS.

Trisdešimts Septintas Metinis

BALIUS

RENGIA S. L. ŠV. KAZIMIERO DRAUGIJA

(LABOR DAY)

Rugsėjo-Sept. 6 1926

Lietuvių Salėje

Kampas E ir Silver St. **So. Boston, Mass.**
Pradžia 3:30 val. po pietų

GERBIAMIEJI: —

Virš minėtas musų metinis balius buna kas metas, taip ir šiais metais bus (Labor Day). Kaip kas metas sueina visi Draugijos nariai su šeimynoms ir visi bendrai linksmai laiką praleidžia, taį ir į šį balių yra kviečiami nariai ir ne nariai ateiti netik patys pasilinksminti, bet ir savo jaunuolius atsivesti. Bus gera žvingilo Orkestra, kurią jaunimas myli. Apart šokių ir linksmumo, bus užkandžių ir gėrimų.

Visus kviečia BALIAUS KOMITETAS.

LINKSMIAUSIAS

Piknikas!

RENGIA ALT. SANDAROS 9 KUOPA CAMBRIDGE, MASS

NEDĖLIOJE

Rugsėjo-Sept. 5 d., 1926

SABANSKIO ir ALEKSANDRO UKĖJE

64 MAYNARD ROAD SO. SUDBURY, MASS.

Gerbiamieji. — Šis išvažiavimas bus paskutinis šiame sezone. Vieta yra graži. Taipgi yra kviečiami Cambridge ir apielinkės visuomenė į šį išvažiavimą. Bus skanių valgių ir gėrimų. Prie to bus šaltkošės. Visi atvažiavę busite pilnai užganėdinti. Taipgi bus įvairių žaislų.

Šale to viso čionai randasi labai daug grybų. Kas norės, galės prisigrybauti užtektinai del savęs ir savo draugų.

KELRODIS. — Važiuoti iš Cambridge ir apielinkių į Waltham, iš Waltham paimti Worcester Rd. važiuoti iki Sudbury Skvėro. Paimti Concord Rd ir pasukti į Hudson strytą, ir tuoj rasit Maynard Rd 64, kur yra pikniko vieta — So. Sudbury, Mass.

Kviečia **Rengėjai**

P. S. Jeigu lytų, tai piknikas bus Rugsėjo Sept. 6, 1926.

REAL ESTATE

PARSIDUODA

CITY POINT

6 šeimynų po 4 kambarius, kampinis namas, geram padėjime, su elektros šviesomis, skalbynėmis ir gesais, randų į mėnesį $142, prekė tik $13,000, ant lengvų išlygų.

V. P. YANKUS.
327 E St., So. Boston, Mass.

SOUTH BOSTON, MASS

2 šeimynų namas su 9 kambariais 6 karų garadžius geroje vietoje parsiduoda už $10,000 ant lengvų išlygų. Klauskite:

J. BALUŠAITIS,
337 3rd St., So. Boston, Mass
Tel. So. Boston 0418-R

SO. BOSTONE.

Parsiduoda už $8,500 3 šeimynų namas 15 kambarių su visais įtaisymais, elektros šviesos, gesas, maudynės, skalbynės. Savininkas išvažiuoja į kitą miestą. Greit atsišaukit.

MICHAEL McDONOUGH
45 Gate St. So. Boston, Mass.
Tel. S. B. 1793 —J.

GIMINĖS TURI PASIDALYTI

Vienos šeimynos namas su vėliausios mados patogumais, (improvements) ir krautuve įrengta del mėsinyčios, taipgi 13,000 pėdų žemės arti Boston, prekė $11,000. A. IVAS, 110 Tremont St., Boston — 361 Broadway, So. Boston.

GERA PROGA
15 IKI 20 CENTŲ ANT KIEKVIENO DOLERIO

aš sutaupysiu jums ant jusų apsaugų (insurance) automobilių arba namų.

B. B. STEFAN
110 Tremont st., Boston, arba
361 W. Broadway, So. Boston

PARSIDUODA

ROSLINDALE

2 karų garadžius ir 3 šeimynų, 15 kambarių namas, su visais įtaisymais, piazai priešai ir užpakalin, elektros šviesa, 3 fur. šilumos, yra gražus sodas ir 11,000 pėdų žemės, prekė $13,600, įnešti $2,500. Motrgedžiai ant lengvų išmokėjimų.

DORHESTER

"Collonial" stailė, 3 šeimynų namas, po 5 kambarius ir "reception halls", su visais naujos mados įtaisymais, priešaį ir užpakalin piazai, elektrika ir šilumos, prekė $13,500, įnešti — $2,000.

Collonial stailė, 4 metų senumo namas, 3 šeimynų po 5 kambarius, reception halls ir sun porch, su piazais, elektrikais, 3 štimo šilumos, yra 3 automobilių garadžius ir 9,800 pėdų žemės, gražioj ir parankioj vietoj, priekė 17,000 ant lengvų išlygų.

Bargenas! Namas 3 šeimynų, 15 kambarių su visais įtaisymais ir didelis jardas, gražioje vietoje. Priekė $12,000, įnešti apie 3,000.

V. P. YANKUS,
327 E St., So. Boston.
Tel. S. B. 2408.

APDRAUSKIT

Apdrauskit savo automobilius nes įstatymai to reikalauja. Taipgi įsišiurinkit namų rakandus nes gali nelaimė užtikti ir pasilikšit be turtų. Visus tuos dalykus atlieku ir teisingai patarnauju.

BRONIS KONTRIM
361 W. Broadway, So. Boston, Mass
Tel. 0605

Skoliname Piningus

Jei jums reikia pirmą ar antrą mažo ar didelio mortgage už žemiausį nuošimtį gali gauti pas ma ne, taipgi perku antrus mortgages.

P. J. KAY,
110 Tremont St. Boston, Mass.
Room 508

VINCAS R. GALUBICKAS
Karpenteris.

Taisome ir pentiname namus, peiperiuojame kambarius, dirbame visokius darbus. Kreipkitės šiuo adresu: (11-27)

72 DOWNER AVE.
DORCHESTER, MASS.
Tel. Columbia 5297

D. A. Zaletskas
GRABORIUS ir BALSAMUOTOJAS.
Ofisas:
983 CAMBRIDGE ST.
Tel. Univ. 8831—W.
Gyvenimo antrašas:
448 CAMBRIDGE ST.
Cambridge, Mass.
Tel. Univ. 0378.
Tel. Univ. 8831—R.

Piknikas

Rengia So. Bostoniečių Sandariečių 7 vyrų kp. ir 78 mot. kp.

NEDĖLIOJE, RUGSĖJO-SEPT. 5 D., 1926

Ant ŠEMĖKLIO UKĖS

NORWOOD, MASS.

Šis piknikas, bendromis pajiegomis rengiamas dviejų kuopų bus didelis, linksmas ir įspudingas. Į jį atsilankę visi bus patenkinti, nes bus netik įvairių valgių ir saldžių gėrimų, bet ir šiaip bus įvairių žaislų ir visi turės linksmumo iki valiai. Tad kvečiame visus dalyvauti, nes žinote, kad piknikai jau baigiasi, nes artinas ruduo.

KELRODIS: Iš Bostono reikia važiuoti Norwoodo keliu iki Ellis Station. Nuo ten po kairei paimti Everet st. ir važiuoti iki pikniko vietos.

Visus kviečia RENGĖJAI.

Klauskite apie musų dalinį išmokėjimo planą.

POWERS & MEHEGAN

PLUMBERUOJAME, ĮVEDAME ŠILIMAS IR GESĄ

463 WEST BROADWAY ARTI DORCHESTER ST.

Telefonas 3770.

P. J. Akunevičius

LIETUVIS GRABORIUS

Suteikia geriausį paskutinį patarnavimą.

Už pilną pagrabą galima apsieit su $80 ir augščiau už didelius, o už vaikus nuo $20 ir augščiau. Pigiai ir graźiai.

Ofiso ir gyvenimo antrašas:

826 E. 6-TH STREET, SOUTH BOSTON, MASS.
Tel. S. B. 4486.

TAXI

KNAPP CAB CO.

ŽEMA MOKESTIS

TELEFONAS:

South 3600 Boston

Stotis: 81 Dorchester gatvė 24 valandų patarnavimas.

Automobiliai del vestuvių, taipgi pasivažinėjimui valandom ir tt.

Tel. So. Boston 2795-R

NEW ENGLAND CLEANSING & DYEING CO.

450 Broadway So. Boston, Mass.

Drapanas paims ir atveš dykai

Pašaukite per telefoną

ALLEN HOWE
DENTISTAS
Kambarys 17. Tel. connection
409 BROADWAY
South Boston

K. ŠIDLAUSKO
APTEKA

Kurioje galima gauti visokių gyduolių ir įvairių šaknų. Reikale kreipkitės.

373 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.